

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 216.

Sobota, 18 (30) Września.

1865 r.

Wychodzi codziennie oprócz dni następujących po Świętach uroczystych i niedzielach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, Ulica Miodowa Nr. 487 i Kantoraeh. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wierzka druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 4, za 2-krotne k. 6, za 3-krotne kop. 8. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — Listy przyjmują się tylko frankowane. — We wszystkich co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji.

Prenumerata w Warszawie: Rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnośnienia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się; — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnośnienie do domu opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach Poczтовых w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 k. 20. — Półrocznie rs. 4 k. 60. — Kwartalnie rs. 2 k. 30. — Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się Rs. 1.

Rok 2.

Z powodu nadchodzącego kwartału 4-go i w obec coraz wzrastającej cyfry prenumeratorów, Dyrekcja uważa za stosowne prosić o jak najwcześniejsze zgłaszanie się z prenumeratą, szczególnie na prowincji, na właściwych stacjach pocztowych, gdyż tą drogą zapisane egzemplarze nie tylko dostarczane są najspieszniej i najregularniej, ale zarazem z oszczędzeniem portu, niezbędnego na posyłkę pieniędzy do Dyrekcji.

Opóźniający się sami sobie winę przypiszą, jeśli Dyrekcja, odbijając liczbę egzemplarzy odpowiednią wczesnym zapisom, nie będzie w stanie później zgłaszającym się dostarczyć całkowitego kompletu swego pisma.

Cena Dziennika pozostaje też sama jak dotychczas, to jest:

w Warszawie, z roznośnieniem:

rocznie rs. 8 kop. 60.

kwartalnie „ 2 „ 15.

miesięcznie „ „ „ 72.

na stacjach pocztowych, w Królestwie: rocznie rs. 9 kop. 20

kwartalnie „ 2 „ 30

Prenumerata na stacjach pocztowych na mniej jak na kwartał nie przyjmuje się.

Pragnący odbierać Dziennik pocztą w kopertach, dopłacają oprócz tego kwartalnie rs. 1.

Do Cesarstwa Dziennik inaczej jak w kopertach prenumerowany być nie może.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Najwyższe ukazy. — Komitet urządzający (dok.). — Dyrekcja gł. tow. kred. ziem.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa: Przegląd polityczny. — Zdrowie JW. Hr. Namiestnika. — Pobyt Najjaśniejszych Państwa w Iljinskoje. — Wykrycie przestępstw politycznych. — Kronika brukowa. — Teatr lwowski. — Cholera. — Djarja. — Poznawanie fałsz. biletów. — Fałszowanie biletów kredytowych. — Ks. Leon Sapieha. — Żegluga na r. Warcie. — Polskie towarzystwo śpiewaków. — Stosunki sanitarne. — Ameryka. — Uchwały konwentów. — Jef. Davis. — Stevens. — Anglja. — Wojna w Butanie. — Austrja. — Manifest cesarski. — Kwestja wenecka. — P. Schmerling. — Procesa prasowe. — Nowa taryfa celna. — Belgja. — Drogi żel. — Danja. — Kwestja konstytucji. — Francja. — Burmistrz Sailard; bank meksykański. — Hiszpanja. — Zaprzeczenia. — Portugalja. — Chrzest księcia; podróż króla. — Prusy. — Okólnik angielski. — P. Bismarck. — Gimnazja. — Konfiskata dziennika. — P. May. — Szwajcarja. — Starozakonni. — Włochy. — Projekt małżeństwa. — Król włoski. — Okólnik p. Natoli. — Korespondencja ze Lwowa. — Wyjątki z pamiętników powstańca (Lwów w 1863 r.) — Fałszowanie ruskich asygnacji.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa, dnia 17 (29) Września.

DO NAMIESTNIKA NASZEGO W KRÓLESTWIE POLSKIM.

Na przedstawienie wasze, Inspektora Głównego.

Służby Cywilno-Lekarskiej w Królestwie Polskiem, Rzeczywistego Radcę Stanu *Kochańskiego*, Najmilszocij uwalniamy od tych obowiązków, na własne jego żądanie, z pozostawieniem go Członkiem Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

(podpisano) АЛЕКСАНДРЪ.

przez CESARZA I KRÓLA

Minister Sekretarz Stanu,

(podpisano) W. Platonow.

W wsi Iljinskoje (w bliskości Moskwy) dnia 8 (20) września 1865 r.

DO NAMIESTNIKA NASZEGO W KRÓLESTWIE POLSKIM.

Na przedstawienie wasze, byłego Profesora Cesarzkiego Uniwersytetu Św. Włodzimierza, Doktora Medycyny, Radcę Stanu *Bekera*, Najmilszocij mianujemy pełniącym obowiązki Inspektora Głównego Służby Cywilno-Lekarskiej w Królestwie Polskiem, z wszelkimi prawami do Urzędu tego przywiązaniemi.

(podpisano) АЛЕКСАНДРЪ.

przez CESARZA I KRÓLA

Minister Sekretarz Stanu,

(podpisano) W. Platonow.

We wsi Iljinskoje (w bliskości Moskwy) dnia 8 (20) września 1865 r. *)

Okólnik do Komisji Spraw Włościańskich w Królestwie Polskiem. N. 32.

Postanowienia Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem.

1 (13) Września 1865 roku.

(dok. patrz Nr. 215.)

POSIEDZENIE OŚMIDZIESIĄTE PIĄTE

Z D. 14 (26) SIERPNIA 1865 R.

POZYCJA 42

PROTOKÓLU DODATKOWEGO.

O przepisach obliczania wynagrodzenia likwidacyjnego, przypadającego dla właścicieli za grunta należące do ugody gromad i za grunta dodatkowe.

Niektóre Komisje Spraw Włościańskich przedstawiły Komitetowi Urządzającemu niżej wymienione kwestje, dotyczące sposobu stosowania § 41-go Informacji dla układających projekta tabel likwidacyjnych, tudzież § 8-go Najwyższego Rozkazu z dnia 21 kwietnia (3 maja) r. b. względem wynagradzania włościan za grunta nielegalnie zamienione i za odjęte służebności, a mianowicie:

1) czy we wszystkich przypadkach wynagrodzenie likwidacyjne za grunta do ogółu gromady należące, obliczać należy według art. 24-go Ukazu o Komisji Likwidacyjnej;

2) w jaki sposób i na podstawie których artykułów Ukazu o Komisji Likwidacyjnej należy obliczać wynagrodzenie likwidacyjne za grunta dodatkowo włościanom wyznaczane, tytułem wynagrodzenia za nielegalne zamiany gruntów i za odjęte służebności;

3) czy przepisy § 8-go Najwyższego Rozkazu z d. 21 kwietnia (3 maja) r. b. rozciągają się do dobrowolnych między właścicielami a włościanami układów o wynagrodzenie tych ostatnich za nielegalne zamiany gruntów, lub za zniesione służebności, w takich przypadkach, gdy przeciwko przywróceniu włościan do gruntów i służebności nie zachodzą stanowcze przeszkody.

Centralna Komisja Spraw Włościańskich, której rozpoznanie tych kwestij było poruczone, w rozbiórce takowych, w protokóle posiedzeń 2-go i 4-go, odbytych w dniach 29 lipca (10 sierpnia) i 5 (17) sierpnia, pod rozpoznanie Komitetu Urządzającego przedstawionym, poczyniła następujące uwagi:

*) Tekst ruski niniejszych ukazów, zamieszczony będzie w oddzielnym dodatku.

W Ukazie z dnia 19-go lutego (2 marca) 1864 roku o Komisji Likwidacyjnej, wskazane są dwie różne zasady obliczania wynagrodzenia przypadającego właścicielom dóbr za zniesione powinności włościańskie. Zasady te są następujące: jeżeli przechodzące na własność włościan, osady i grunta podchodziły pod przepisy Ukazu z r. 1846, to właściciele dóbr otrzymują wynagrodzenie w stosunku przynależnych im powinności, obliczyć się mające stosownie do art. 16—23; jeżeli zaś przechodzące na własność włościan osady i grunta nie podchodziły pod przepisy Ukazu z r. 1846, w takich razach właściciele dóbr otrzymują wynagrodzenie w stosunku przestrzeni gruntów włościańskich, obliczyć się mające stosownie do art. 24-go.

W myśl tych dwóch zasad przy obliczaniu wynagrodzenia za grunta do ogółu gromad należące, tudzież za grunta dodane włościanom tytułem wynagrodzenia ich za nielegalne zamiany gruntów i za odjęte służebności, przedewszystkiem wypada mieć na względzie: czy te osady włościańskie, do których należą grunta ogółu gromadzkiego lub grunta dodatkowo przydzielone, podchodziły lub nie podchodziły pod przepisy Ukazu z r. 1846, a następnie obliczyć wynagrodzenie według jednej z dwóch powołanych dopiero zasad, która znajdzie tu zastosowanie.

Jeżeli wieś nie podchodziła pod przepisy Ukazu z roku 1846—wynagrodzenie za grunta tak należące do ogółu gromady jak i dodatkowe, powinno być obliczone tak samo jak z innych osad włościańskich, stosownie do artykułu 24-go Ukazu o Komisji Likwidacyjnej, t. j. ilość morgów należących do ogółu gromady lub dodanych rozmnożoną być winna przez cenę normalną oznaczoną artykułem 21-m tegoż Ukazu i doliczoną do ogólnej sumy wynagrodzenia podlegającego skapitalizowaniu.

Jeżeli zaś wieś podchodziła pod przepisy Ukazu z r. 1846, wynagrodzenie za grunta należące do ogółu gromady i dodatkowe oblicza się tak samo jak z innych osad według art. 16—23 Ukazu o Komisji Likwidacyjnej. Obliczenie to dokonywa się w sposób następujący: według powołanych art. 16—23, każda osada podlega dwojakiemu oszacowaniu: oszacowanie na podstawie powinności, przyczem stosownie do ich rodzaju, $\frac{2}{3}$ lub $\frac{1}{3}$ części powinności stanowią szacunek osady; i oszacowanie na podstawie przestrzeni osady; następnie po porównaniu z sobą wartości otrzymanych z tych dwóch oszacowań, ilość niższą przyjmuje się za szacunek powinności do wynagrodzenia w kapitale likwidacyjnym. Dla tego pod względem wynagrodzenia, osady podchodzące pod przepisy Ukazu z roku 1846 mogą być dwojakiej kategorii: albo takie, za które wynagrodzenie ustanawia się w stosunku $\frac{2}{3}$ lub $\frac{1}{3}$ części poprzednich powinności, albo takie, za które wynagrodzenie ustanawia się w stosunku ich przestrzeni.

Przy osadach pierwszej kategorii, za pastwiska gromadzkie i grunta dodatkowe żadne powinności do wynagrodzenia przypadać nie mogą; przy osadach zaś drugiej kategorii, za grunta należące do ogółu gromady i dodatkowe przypadać może do wynagrodzenia ta część powinności, jaka w 1-ym dziale tabeli, w skutek obniżenia szacunku do wysokości dochodu normalnego oznaczonego w art. 21-m, odpadła z szacunku osad, ustanowionego według artykułów 18-go i 20-go z oszacowania powinności.

Tak na przykład:

PRZYKŁAD 1-szy.

Osady wykazane w dziale 1-m tabeli.

N. 1. Przestrzeń osady morg 10; czynsz z niej wynosił rs. 11; $\frac{1}{3}$ czynszu czyni rs. 8 kop. 80; dochód normalny po rs. 1; z morga wynosi rs. 10.

Przeto za szacunek powinności do wynagrodzenia przyjmuje się rsr. 8 kop. 80

N. 2. również „ 8 „ 80

N. 3. „ „ 8 „ 80

Razem powinności do wynagrodzenia rsr. 26 k. 40

Grunta wykazane w dziale II tabeli.

1. Pastwisko gromadzkie morgów 10.
2. Grunta dodane w zamian za służebności morgów 20.

Za te grunta żadna powinność do wynagrodzenia nie przypada, gdyż w dziale I tabeli przyjęto już całkowity szacunek powinności ustanowiony według art. 20, bez zmniejszania go w myśl art. 21.

PRZYKŁAD 2-gi.

Osady wykazane w dziale I tabeli.

1. Przestrzeń osady morg 16. Okup wynosił rs. 30 kop. 99; $\frac{2}{3}$ części okupu stanowią rs. 20 k. 66; dochód normalny po rs. 1 z morga, czyni rs. 16.

Przeto za szacunek powinności do wynagrodzenia przyjmuje się kwota rsr. 16
 2. „ „ „ „ „ „ 16
 3. „ „ „ „ „ „ 16
 4. „ „ „ „ „ „ 16

5. Przestrzeń morg 16; czynsz opłacany był w ilości rs. 18; $\frac{1}{5}$ tego czynszu czynią rs. 14 kop. 40; dochód normalny wynosi rs. 16.

Za szacunek powinności do wynagrodzenia przyjmuje się rsr. 14 k. 40

Razem rsr. 78 k. 40

Grunta gromadzkie wykazane w dziale II tabeli.

1. Pastwisko gromadzkie morgów 3.
2. Gruntów dodatkowych morgów 14. Za te grunta gromadzkie przypadać mogą do wynagrodzenia te części powinności, jakie wskutek obniżenia ich w myśl art. 21 (do wysokości dochodu normalnego) odpadły z szacunku osad, a mianowicie: od osad Nr. 1, 2, 3 i 4, przy każdej po rs. 4 kop. 66, czyli razem w kwocie rs. 18 kop. 64. Lecz gdy stósownie do art. 21 za morgów 17 wynagrodzenie nie może być wyższe nad rs. 17, przeto ta ostatnia suma przyjmuje się za szacunek powinności do wynagrodzenia. Tym sposobem, z osady włościańskiej, oraz za grunta gromadzkie całkowity szacunek powinności do wynagrodzenia wynosi rs. 78 k. 40, oraz rs. 17 czyli razem rs. 95 k. 40. ¹⁾ Za wskazówką powyższych uwag i przykładów rozstrzygnięte być mogą dwie pierwsze kwestje; co do trzeciej zaś kwestji należy mieć na względzie, że tak z ogólnego ducha jako i ze wstępnych słów Najwyższego Rozkazu wypływa, iż zawarte w nim przepisy postanowione zostały z powodu potrzeby usunięcia stanowczych przeszkód mogących zachodzić przy wykonywaniu art. 6, 7, 8, i 11 Ukazu z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 r.; przeszkody te zachodzić mogą prawie wyłącznie w takich tylko wsiach, które podchodziły pod przepisy Ukazu z r. 1846; we wsiach zaś utworzonych po roku 1846, przeszkody tego rodzaju zupełnie nie mogą mieć miejsca pod względem zamiany gruntów, i jedynie jako nader rzadki wypadek, zdarzyłyby się mogły pod względem przywrócenia użytków ze służebności. Rozumie się więc samo przez się, że wszelkie dodatkowe grunta oddawane włościanom nie z powodu przeszkód wskazanych w ustępach 1, 3 i 5 Najwyższego Rozkazu, lecz wskutek różnych dobrowolnych pomiędzy dziedzicami a włościanami układów o separację gruntów lub zniesienie służebności, nie powinny być wprowadzane w rachunek likwidacyjny, gdyż wszystkie podobne układy, przedsiębrane w własnym interesie stron, powinny być dokonywane własnym ich kosztem, bez wszelkiego przykładania się w tem czy to pośrednio, czy bezpośrednio ze strony Skarbu udzielającego wynagrodzenie likwidacyjne.

Na podstawie uwag powyższych, Centralna Komisja Spraw Włościańskich ułożywszy przepisy obliczania

^{*)} W praktycznym zastosowaniu takiego obliczenia, właściciele większej części wsi, które przedtem uiszczaly okup, będą mogli korzystać z Najwyższej dozwolonej im ulgi pod względem włączania gruntów dodatkowych do oszacowania likwidacyjnego, albowiem średnia wysokość tej powinności w całym Królestwie, po potrąceniu $\frac{1}{3}$ części, przewyższa średnią wysokość dochodu normalnego i jednego morga, oznaczonego w art. 21.

Z materiałów statystycznych przez Sekretarza Stanu Milutina zebranych, okazuje się, że w dobrach prywatnych i instytucyjnych znajduje się osad okupowych 126,329, z których okup w średnim przecięciu wynosi z jednego morga rs. 1 kop. 61.

$\frac{2}{3}$ części tej przecięciowej ilości okupu czynią rs. 1 k. 7 $\frac{3}{4}$, gdy tymczasem przecięciowy dochód normalny, stósownie do art. 21, wynosi z morga tylko rs. 1 kop. 5.

Jeżeli się jeszcze weźmie na uwagę, że szczególnie w wsiach, które uiszczaly okup, t. j. nie urządzonych ostatecznie, mogą najczęściej zachodzić przypadki, wywołujące potrzebę dodania włościanom gruntów jako wynagrodzenie ich za nielegalne zamiany, lub za zniesione służebności, to dochodzi się do wniosku, że § 8 Najwyższego Rozkazu znaleźć może częste zastosowanie.

wynagrodzenia za grunta należące do ogółu gromady i dodatkowe, przedstawiła takowe pod rozpoznanie Komitetu Urządzącego.

Motywa.

Po roztrząśnięciu tego przedmiotu, Komitet Urządzący, ze względu na różny sposób stosowania artykułów prawa, znalazł potrzebę wyjaśnić właściwe znaczenie § 8 Najwyższego Rozkazu z d. 21 kwietnia (3 maja) r. b. i przepisać jednostajne postępowanie przy stosowaniu takowego. Uznając przeto ułożone przez Komisję Centralną przepisy o obliczaniu wynagrodzenia za grunta należące do ogółu gromady i dodatkowe, jako zupełnie odpowiednie temu celowi, Komitet Urządzący uważał za stosowne dodać w nich tę jedynie wskazówkę: że za osady gromadzkie, jak np. place siedzibne domów na pomieszczenie urzędu lub zebrania gminy, szkoły wiejskiej i t. p. jak najmniej za tak zwane grunta sołtyckie, które przechodzą na własność włościan z mocy art. 5 Ukazu I, wynagrodzenie likwidacyjne, we wszystkich przypadkach powinno być obliczane według art. 24 Ukazu III; nadto wzięwszy na uwagę, że w niektórych dobrach, za wpływem Komisarzy i Komisji, właściciele pozawierali już z włościanami dobrowolne układy o dodanie tym ostatnim większej lub mniejszej przestrzeni gruntów, w spodziewaniu, że wynagrodzenie likwidacyjne za te dodane grunta przyznane im będzie w ilości wyższej nad tę, jaka im rzeczywiście przypadnie w myśl niniejszego wyjaśnienia § 8 Najwyższego Rozkazu, i że z liczby takich układów niektóre zostały już roztrząśnione przez Komisję Spraw Włościańskich, Komitet Urządzący z powodu, że zastosowanie niniejszych przepisów do już zawartych układów nie byłoby stósownem, uważał za rzecz konieczną, aby stosowanie tych przepisów rozpocząć z chwilą otrzymania ich przez Komisję Spraw Włościańskich; poprzednie zaś układy pomiędzy właścicielami a włościanami dobrowolnie zawarte, tudzież decyzje Komisji względem wyznaczenia dla włościan gruntów dodatkowych, utrzymać w swej mocy, a wynagrodzenie likwidacyjne za takowe dodatkowe grunta obliczać na tych zasadach, jakie przez Komisję Spraw Włościańskich przyjętemi były; przy ostatecznym wszakże ustanawianiu wynagrodzenia likwidacyjnego przez Komisję Centralną, poruczyć tej ostatniej Komisji wchodzenie, w razie potrzeby z przedstawieniami do Komitetu Urządzącego o obniżeniu wynagrodzenia w myśl art. 22 Ukazu III.

Konkluzja.

Opierając się na tych zasadach Komitet Urządzący w rozwinięciu § 8 Najwyższego Rozkazu z dnia 21 kwietnia (3 maja) r. b. postanowił:

Przy obliczaniu wynagrodzenia za grunta należące do ogółu gromady, tudzież za grunta dodane do uposażeń włościańskich tytułem wynagrodzenia za nielegalne zamiany lub za zniesione służebności, stosować się należy do następujących przepisów.

1) Za grunta należące do ogółu gromady we wsiach, które podchodziły pod przepisy Ukazu z r. 1846 wynagrodzenie likwidacyjne ustanawia się w taki sposób:

a) Przy osadach, z których wartość powinności, po strąceniu z niej $\frac{1}{3}$ lub $\frac{1}{5}$ części całkowicie przyjętą została jako szacunek powinności do wynagrodzenia za grunta gromadzkie, żadna powinność do wynagrodzenia przypadać nie może;

b) przy wszystkich takich osadach, z których szacunek powinności do wynagrodzenia obniżony został do wysokości normalnej artykułem 21-m oznaczonej, za grunta należące do ogółu gromady przypadać mogą do wynagrodzenia tej części powinności, jakie odpadły wskutek zastosowania przepisu art. 21, lecz przy tem przestrzegać należy, aby wynagrodzenie za grunta należące do ogółu gromady nie przewyższało najwyższych norm w tymże art. 21-m oznaczonych. Tym sposobem ogólny szacunek powinności do wynagrodzenia nie może przenosić ani wartości powinności ustanowionej na zasadzie artykułów 18 i 20-go Ukazu o Komisji likwidacyjnej, ani dochodu normalnego obliczonego na zasadzie art. 21-go.

2) Za grunta należące do ogółu gromady we wsiach, które nie podchodziły pod przepisy Ukazu z r. 1846, wynagrodzenie likwidacyjne, ustanawiane być winno w stosunku przestrzeni, w myśl art. 24-go Ukazu o Komisji Likwidacyjnej.

3) Podług tychże zasad obliczać należy wynagrodzenie likwidacyjne, również i za te grunta, które włościanom będą dodatkowo wyznaczone tytułem wynagrodzenia za nielegalne zamiany lub za zniesione służebności, jeżeli tylko wyznaczenie tych dodatkowych gruntów nastąpi przy takich wyjątkowych warunkach, jakie w ustępach 1, 3, 5 i 8 Najwyższego Rozkazu są wymienione.

Uwaga. Za osady gromadzkie, jako to: place siedzibne domów na pomieszczenie urzędów i zebrania

gminnych, szkoły wiejskiej i t. p., a równie za tak zwane grunta sołtyckie, przechodzące na własność włościan z mocy art. 5-go Ukazu I, wynagrodzenie likwidacyjne we wszelkich przypadkach obliczać należy stósownie do art. 24-go Ukazu III-go.

4) Co się tycze gruntów nadawanych włościanom przez właścicieli w skutku różnych układów zawieranych w przypadkach nie należących do kategorii tych wyjątkowych zdarzeń, o których jest mowa w ustępach 1, 3, 5 i 8 Najwyższego Rozkazu, to grunta takie niepodlegają oszacowaniu likwidacyjnemu.

5) Stosowanie niniejszych przepisów winno się rozpocząć z dniem otrzymania ich w Komisjach; układy dobrowolne pomiędzy właścicielami a włościanami wcześniej zawarte, tudzież decyzje Komisji względem wyznaczenia włościanom gruntów dodatkowych, pozostają w swej mocy, a wynagrodzenie likwidacyjne za takowe grunta oblicza się według tych zasad, jakie przyjętemi były przez miejscowe Komisje Spraw Włościańskich, lecz przy tem Komisji Centralnej porucza się, aby przy ostatecznym ustanawianiu kapitału likwidacyjnego, wchodziła w razie potrzeby do Komitetu Urządzącego z przedstawieniami o obniżeniu wynagrodzenia stósownie do art. 22 Ukazu III.

Oryginał podpisali:

Namiestnik—Prezes i Członkowie,
Komitetu Urządzącego w Królestwie Polskim.

Dyrekcja Główna Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego podaje do wiadomości, iż w wykonaniu artykułu 114 prawa o Towarzystwie Kredytowym Ziemskim, publiczne losowanie Listów Zastawnych 3-go Okresu 1-jej Serji rozpoczęło się w dniu 21 Września (2 Października) r. b. o godzinie 10-jej z rana w wielkiej sali gmachu Władz Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przy ulicy Mazowieckiej. Fundusz do wysokości którego Listy Zastawne w bieżącym półroczu wylosowane zostaną, a następnie począwszy od dnia 10 (22) grudnia w nominalnej wartości zapłacone będą, wynosi rs. 940,969 kop. 19 $\frac{1}{2}$.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

WARSZAWA d. 17 (29) Września.

Według telegramu z Wiednia, *Wanderer* donosi, że w San Sebastian i Biarritz porozumiano się co do podstaw umowy w kwestji rzymskiej, — umowy, mającej uzupełnić konwencję wrześniową. Mianowicie ma być zawarta umowa pomiędzy czterema państwami katolickimi, Francją, Hiszpanją, Włochami i Portugalją, na zasadzie której mocarstwa te wyłącznie przyjąłby opiekę nad stolicą apostolską. Wiadomość ta potrzebuje potwierdzenia, gdyż zbyt ważnym byłoby wyłączenie od tej opieki, tak potężnego państwa katolickiego, jak Austria. — Tymczasem *M. Post* zapewnia, że Francja i Włochy ściśle spełnią warunki konwencji wrześniowej i wojska francuzkie wkrótce będą stopniowo odwoływane. Telegram z Paryża podaje w tymże przedmiocie, to co powiada *Monitor wieczorny* w tygodniowym przeglądzie. „W prasie niedawno,” pisze on, „zaczęła się polemika co do odwołania wojsk francuzkich z prowincji rzymskich, również jak i co do czasu kiedy to nastąpi. Nie może być żadnej wątpliwości o zamiarach Francji, — mianowicie, że skoro tylko uzna chwilę za właściwą, przedsięweźmie, w porozumieniu z rządem rzymskim środki, aby rozpocząć cofanie wojsk, tak aby go ukończyć w określonym terminie.” *La Patr.* według własnych wiadomości z Rzymu, zaprzecza pogłoskom, jakoby p. Boggio wręczył papieżowi własnoręczny list Wiktora Emanuela. P. Boggio nie mając wcale urzędowego charakteru i żadnej poufnej misji, kilkakrotnie odwiedzał ojca św. i kardynała Antonellego i był zadowolony z rozmów z nimi. Według niego, teraz byłaby właściwa pora do wznowienia układów ze stolicą apostolską. — Według telegramu z Paryża, *Giornale di Roma* uznał za podrobiony, okólnik m-gra Merode do dowódców oddziałów papieżkich na granicy włoskiej, zawiadamiający ich, że banda dowodzona przez Dominiką Fuoco jest prawnie uformowana na obronę Franciszka II i z tego powodu nie można jej mięszać z bandytami.

W Paryżu rozeszła się pogłoska o drugim okólniku p. Drouyn de Lhuys w przedmiocie umowy gastejskiej, osłabiającym wrażenie pierwszego przez nacisk na tymczasowość tej umowy, a spowodowanym przez świeże komunikacje dyplomatyczne pomiędzy Berlinem a Biarritz. Ponieważ okólnik ten byłby potępieniem pierwszego, przeto nie zyskiwała wiary ta pogłoska, której też zaprzecza *La Patr.* w sposób następujący: „Nowe ocenienie umowy pomiędzy Prusami a Austrią, mogłoby wtenczas dopiero nastąpić, kiedy umowa ta, będąca tymczasową, przybrałaby ostateczny charakter. Z tego względu dowiadujemy się, iż usposobienia gabinetu berlińskiego są teraz tego rodzaju, iż można się spodziewać, że ostateczne załatwienie kwestji księstw, uczyni zadostę pod pewnemi względami życzeniom wyrażonym w okólnikach francuskim i angielskim.”

Węgierska kancelarja nadworna zaprzeczyła w dzienniku *Becsi Hirado*, wychodzącym w Wiedniu w języku węgierskim, pogłoskom o przywróceniu całego ministerstwa węgierskiego, i rezydowaniu cesarza przez część każdego roku w Budzie. Jednocześnie ze sfer półurzędowych głoszą, że tylko patent lutowy został zawieszony, nie zaś dyplom październikowy, który pozostaje w swej mocy. Co do sposobu, w jaki uchwały sejmów węgierskiego i kroackiego mają być przedłożone sejmom innych prowincji, w gabinecie panują dwa zdania. P. Maylath chciałby, aby te uchwały przedłożone zostały ścieśnionej radzie państwa, zwołanej na podstawie dyplomu październikowego; zaś p. Belcredi projektuje zwołanie komisji *ad hoc*, do której każdy sejm prowincjonalny przysłałby po dwóch delegatów. — *Gen. Corr.*, jak donosi telegram z Wiednia, stanowczo zaprzecza pogłosce o usunięciu się jen. Benedeka od obowiązków dowódcy wojsk w Wenecjańskim, i o zmniejszeniu wojsk stojących w Holsztynji.

M. Post robi uwagę, że z powodu fenienizmu nie aresztowano ani jednej osoby z milicji irlandzkiej. Utrzymują, że fenienizm potrafił się wśliznąć do oddziałów rezerwy morskiej w Liverpoolu, lecz należy się spodziewać, iż szybkie działanie rządu, zwróci wkrótce na właściwą drogę ludzi zbłąkanych. Zresztą żadnej niema obawy, rząd bowiem angielski jest w stanie poskromić wszelkie buutownicze usiłowanie ze strony fenienów. — Telegram z Londynu podaje wiadomości z Melbourne z 26 sierpnia, według których generał Camoron dotychczasowy wódz naczelny wojsk angielskich w Nowej Zelandji, wcała do Anglii. Wiliam Thompson przesłał do królowej memorjał proszący o ustanowienie komisji do zbadania zażaleń Maorisów. Krajowcy popełniają liczne morderstwa.

Wiadomości z Meksyku donoszą o już nastąpiej lub w krótkie mającej nastąpić ucieczce, prezydenta Juareza na terytorjum Stanów Zjednoczonych. Na kilka dni przed zajęciem Chihuahua przez jen. Brinourt, Juarez znajdował się w miasteczku El Paso na granicy tego stanu i wysłał ztamtąd jednego ze swych oficerów do twierdzy Pointe-Fillmore, dla zawiadomienia tamtejszego dowódcy, iż przewiduje pogoń, w którym to wypadku będzie zmuszony schronić się do Stanów Zjednoczonych. Położenie jen. Negrette opuszczonego przez wojsko, a otoczonego przez pułkownika Clinchamp było jeszcze gorsze. Wiadomości te potrzebują potwierdzenia, bo z nikąd tak, jak z Meksyku doniesienia nie podlegają zaprzeczeniu.

* (Zdrowie J.W. Hrabiego Namiestnika) polepsza się. J.W. Hrabia dziś raczył pierwszy raz wyjechać powozem na spacer, korzystając z pięknej pogody.

* (Pobyt Najjaśniejszego Państwa w Ilińskim). *Ilińskie, 13 września.* Dnia wczorajszego Ich Cesarskie Moście raczyły być na nabożeństwie w cerkwi tutejszej. O godzinie 5-ej przybył tu Jego Wysokość książę Piotr Oldenburgski i po obiedzie odjechał do Moskwy. (*St. Pet. Wied.*)

* (Wykrycie przestępców politycznych). Oddawna chodzą wieści, że w szpitalu obłąkanych przy klasztorze braci miłosierdzia w Warszawie, przy ulicy Bonifaterskiej, istniejącym pod nazwą *Szpitala św. Jana Bożego*, ukrywają się pod pozorem obłąkania różne osobistości, mocno skompromitowane w ostatecznym powstaniu. Wieści te nadeszły w lipcu r. b. doszły do wiadomości generał-policmajstra w królestwie polskim. W skutku czego generał-major Trepow, z upoważnienia hrabiego Namiestnika, wyznaczył dla wyprowadzenia w tej mierze śledztwa oddzielną komisję, która rozpoczęła swe czynności, zdaje się, dopiero w miesiącu sierpniu. Kiedy pomieniona komisja ukończy swe prace i jaki będzie rezultat śledztwa, — dotąd niewiadomo. Dowiadujemy się wszakże z najpewniejszych źródeł, że śledztwo doszło do szerokich rozmiarów, postępuje szybko i że komisji śledczej udało się już wykryć w liczbie obłąkanych jednego z żandarmów wieszających, jednego zbrodniarza, — mordercę swojej kochanki, zupełnie zdrowych na umyśle, ukrywających się tam przeszło od lat dwóch, którzy przyznali się teraz do wszystkiego, a nakoniec wykryto... pewnego księdza, zupełnie zdrowego, którego, za przychylną prawemu rządowi, duchowieństwu katolickie w końcu roku 1862 skazało na zawsze do domu warjatorów. Wykryto także wiele innych osób, osadzonych tamże skutkiem intryg rodzinnych i majątkowych, i mnóstwo różnych nadużyć ze strony administracji tego szpitala. Na początku śledztwa cyfra obłąkanych dochodziła do 144, a dziś nie dochodzi do 90. Prezydującym w komisji jest generał-major Rozwadowski, b. prezes komisji śledczej do spraw politycznych przy Namiestniku królestwa, który poprzednio wykrył całą sieć organizacji powstańczej, a sprawę prowadzi audytor jednego ze sztabów tutejszych, człowiek uzdolniony i świadomy rzeczy. Rezultat przeto śledztwa będzie nader zajmujący. (*Warsz. Dniew.*)

* (Kronika brukowa). Wczorajsze, trzecie z kolei wystąpienie Blondina, sprowadziło znacznie większą ilość widzów, szczególnie też powozowych, niż poprzednie jego przedstawienie. Powodem tego była zapewne, wieść rozpuszczona, iż właśnie w dniu wczorajszym rozstrzyga się ostatecznie ów sławny zakład pomiędzy Blondinem a podróżującym za nim Anglikiem, podług warunków którego, w tym dniu, albo sławny linochód miał spaść na ziemię, albo oryginalny syn Albionu zapłacić mu jakąś ogromną a wyrażoną w owym zakładzie sumę. Jeżeli, o czem mocno wątpimy, zakład podobny istniał rzeczywiście, to kasa bohatera Njagary powiększyła się dzisiaj znacznie, albowiem podczas wczorajszego przedstawienia, pomimo, że Blondin wykonywał najniebezpieczniejsze ćwiczenia, mianowicie zaś, przeszedł po linie w koszach włożonych na obiedwie nogi, a oprócz tego, siedząc na krześle przy stoliku ustawionym na linie, jadł przyrządzone tam na prędce śniadanie, przecież z obydwóch tych prób, wymagających niesłychanej zręczności i odwagi, wyszedł z tryumfem, obsypany oklaskami widzów, wśród pełnych trwogi i zapału okrzyków. Nie wiemy dokładnie, czy Blondin dalej jeszcze występować będzie — jeżeli jednak nie zakończy swych przedstawień na dniu wczorajszym, będzie to dla nas dostatecznym dowodem, iż ów mniemany zakład z Anglikiem, nie istniał zgoła, a przynajmniej termin onego nie upłynął tu jeszcze... Po tych napowietrznych, denerwujących wrażeniach, publiczność powozowa, piesza lub zamknięta w przeładowanych omnibusach, wróciła do Warszawy, ażeby zapłacić wszystkie miejsca w sali wielkiego teatru, gdzie po raz pierwszy przedstawiano nową operę St. Moniuszki „Straszny Dwór” do wykonania której kompozytor powołał wszystkich obojg poci artystów opery tutejszej, wyjąwszy p. Kwiecińskiej i Filleborna, którym słusznie należał się odpoczynek po wyborze a pełnem zapałem i gorliwości odśpiewaniu Violetty w dniu poprzedzającym. Szczegółowe i specjalne ocenienie Straszego Dworu, podamy w jutrzejszym fejetonie teatralnym, dziś jednakże możemy już wypowiedzieć to ogólne wrażenie, iż nowa opera Moniuszki, wydała się nam zbyt długą... Wiele tam niepotrzebnych frazesów w librecie i w muzyce zarówno; możnaby śmiało skrócić pierwsze a z drugiej wyrzucić kilkaset taktów, lub przynajmniej usunąć rozwleczone po recitativach i tak zwanych parlantach, narracje, które na zbyt sumiennie nużą słuchacza opowiadaniem rzeczy

mogących się objaśnić jakimś krótszym sposobem. Już to, cechą znakomitych kompozytorów jest i być powinno to, że osnowa zawarta w ich operach, wypowiada się przez samą muzykę — w arjach, duetach, chórach lub ensembлах, unikając oile możności, rozwlekłych recitativ i monotonnego „parlante.” Skrócona w ten sposób nowa opera Moniuszki, zyskałaby niezmiernie, a i publiczność uwolniona od słuchania niepotrzebnych szczegółów, z większą i bardziej skupioną uwagą słuchałaby wydatniejszych a istotnie pięknych ustępów, w które akt trzeci zwłaszcza, obfituje bardzo. PP. Merelli, Orsini i niektórzy członkowie trupy włoskiej, mającej niebawem rozpocząć tu szereg przedstawień swoich w tegorocznym sezonie, przybyli już od dni kilku. Opera nasza powinna korzystać z czasu i pomnożyć obecnie swoje przedstawienia. Szczególniej też domagamy się zapowiedzianego już dawniej prawie, wystąpienia p. Jakowickiej w „Zydówce” Halewego, które roznieciło powszechną ciekawość licznych wielbicieli pięknego głosu tej utalentowanej śpiewaczki.

* (Teatr Lwowski w Haśle). W numerze 45 *Hasła*, wydawanego we Lwowie, w artykule zamieszczonym w odcinku tej gazety, a opatrzonym tytułem „Kronika teatralna” znajdujemy niektóre uwagi, wywołane stanem w jakim się obecnie teatr polski znajduje. Autor tej kroniki powiada, że mimo wstrętu jaki ma do lamentujących inicjatyw, musi artykuł swój rozpocząć skargą, „że stan naszego (lwowskiego) teatru polskiego, wraz z wszystkimi żywiołami duchowego życia, które się składają na ten dzielny (?) organ narodowej myśli, wcale smutny przedstawia widok. Dalej, popadając w zupełniejsze jeszcze zwątpienie, kronikarz teatralny cytuje jednego z najznakomitszych swego czasu dramaturgów, Ludwika Tieck, który powiedział: że teatr musi pierwiej upaść bardzo nisko, nim się znowu podnieść i nowym duchem ożywić zdoła. Słowa te może wystarczą dzisiaj na pociechę rodaków Tiecka, dla naszych nie zawierają one tak pomyślniej wróżby. — Teatr nasz (lwowski) bowiem, nie upadł a nie upadł z najprostszej przyczyny: nie stał on nigdy na wysokim stopniu.” W dalszem rozwinieciu tego lamentującego założenia, kronikarz lwowskiej sceny twierdzi, że dramatyczna literatura polska nie ma wcale autorów utalentowanych do tego stopnia, ażeby scenę podnieść mogli, gdyż jedyni, jak twierdzi pisarze: Fredro i Korzeniowski, wystarczyć ogólnej potrzebie nie mogli. Zastanawiając się nad przyczynami takiego upadku sceny polskiej we Lwowie, autor rzeczony artykułu woła z rozpaczą: Uderzmy się tylko w piersi i wyznajmy szczerze, z ominięciem maluczki wyjątków, cośmy uczynili dla podniesienia sceny naszej? Oto nic, trzykroć nic, zaprawdę! Porównajmy się tylko z innymi narodami, a zobaczymy ile mamy jeszcze niespełnionych obowiązków w obec naszej sceny. — Oto gdzie indziej, rząd, organa krajowe, miasta i t. p. biorą scenę w swoją opiekę, a u nas?.. i t. d.” — W podobnym duchu napisany artykuł świadczy nam najlepiej o dzisiejszem położeniu sceny polskiej we Lwowie, sceny, którą niekiedy pesymiści tutejsi za wzór naszej stawiają! A przecież u nas to właśnie, pełnią się wszystkie warunki, o jakie woła napróżno do swoich czytelników kronikarz lwowski. U nas albowiem, publiczność chętna, niestrudzona i nieurazona niczem, napełnia zawsze prawie sale obydwóch teatrów, nawet w letniej pozie, u nas artyści doznają najserdeczniejszego współczucia. U nas organ rządowych idei, Dziennik Warszawski przeznaczył dla teatru polskiego, stałą i periodyczną kontrolę, — u nas nakoniec, rząd płacił zawsze, a obecnie podwoił prawie, subsydia dla utrzymania sceny, — podtrzymując ją silnie wtedy nawet, gdy pod czas rozruchów, stała pustkami; Fakta mówią tu tak wymownie, że nie potrzebujemy zestawiać sceny naszej z Lwowską i wyprowadzać korzystnych dla naszej komentarzy.

* Numer 13-y *Kłósów*, wyszedł z druku i zawiera: Józef Nowakowski, jako kompozytor muzyczny (z drzeworytem Tegazza przez Wł. Wiślickiego). — Czego ty smutna, z Tenisona przekład Marji Ilnickiej. — Żeliga, powieść J. Ig. Kraszewskiego (dokończenie). — Dante Allighieri i jego ilustrator Gustaw Dore, (z 2 drzeworytami przez F. H. L.). — Do *Kłósów*, przez Janka Korabica. — Przegląd literatury Angielskiej literatury dramatycznej (ciąg dalszy). — Pielgrzymki Czajld Harolda, poemat Byrona przekład F. Krauzza, (ciąg dalszy). — Przegląd teatralny przez F. H. L. — Na polowaniu, szkic humorystyczny.

* (Cholera). Urząd policyjny powiatu wyższowolockiego doniósł gubernatorowi twerskiemu, że 4 sierpnia w mieście Wyższem-Wołoczku objawiła się cholera. Przedsięwzięte zatem zostały środki lekarsko-policyjne. (*Siew. Pocz.*)

* (D j a r j a). Urząd policyjny powiatu latyczowskiego donosi: 1) że w dobrach rządowych Pirytowie od 20

lipca panuje między ludem słabość (biegunka), na którą zachorowało 16 osób, z nich umarło 4, a reszta choruje; 2) że we wsi Majdanie-Werbańskim ukazała się choleryna, na którą zachorowało 7 osób, z nich umarła jedna, a 6 choruje; pomoc lekarską zarządzono. (*Kijewl.*)

* (Sposób poznawania fałszywych biletów kredytowych). W *Odes. Wiest.* czytamy: Nie mając ostrożnego nawyknięcia przegłądania troskliwie otrzymanych biletów kredytowych, p. R. który przybył z Chersonu, nie podejrzewał, iż w jego pugilarzesie schowane były dwa fałszywe pięćdziesięciurublowe papierki. Przy obrachunku, w magazynie, budzi się wątpliwość, i w perspektywie panu R., oprócz nieprzyjemności śledztwa, ukazuje się strata stu rubli. Zapewniano nas, że najlepszy sposób poznawania biletów fałszywych nowej, fotograficznej fabrykacji, jest za pośrednictwem porównania rozmiarów ich rysunków z prawdziwymi. Dla tego złożywszy oba bilety na dwoje, przyłożył je razem; jeśli jeden z nich fałszywy, to bordiury biletów nie zejda się; u fałszywego rozmiar okaże się mniejszy. Zasadza się to na własności metalów kureczenia się przy odlewaniu. Po zdjęciu, za pośrednictwem fotografii, rysunku biletu kopjowanego, fałszerze monet przygotowują formę, która wylewa się z miedzi lub z innego metalu. Przy stygnięciu, metal się kureczy i stąd to odciśki wychodzą cokolwiek, prawie niedostrzeżenie, mniejsze od prawdziwych. (*Odes. Wiest.*)

* (Fałszowane kredytowe bileta). Władza policyjna w Berlinie, podług *Spem. Z.*, przyaresztowała w ostatnim czasie cudzoziemca mającego przy sobie fałszowane ruskie kredytowe bileta. Jest to starozakony pochodzący z południowej Rosji, utrzymujący, że sprowadzony został do Konstantynopola przez francuzów, podczas kampanji krymskiej, oraz że następnie objął obowiązki buchaltera u pewnego bankiera paryzkiego i że nareszcie znalazł na berlińskim Bahnhofie paczkę zawierającą 20 fałszywych biletów 50-cio rublowych. Lecz oszust ten poznany został przez pewnego bankiera berlińskiego, u którego już poprzednio wymienił znaczną ilość fałszywych biletów, pochodzących niezawodnie z Londynu. (*Wien. Z.*)

* (Ks. Leon Sapieha), marszałek komisji sejmowej galicyjskiej, przybył kilka dni temu do Lwowa dla porobienia przygotowań do otwarcia tego sejmku. (*Krak. Z.*)

* (Zegluga na rzece Warcie). Parostatek który miał kursować na Warcie, nie zostanie w tym roku w ruch wprowadzony, albowiem zbudowana dla niego w Poznaniu machina jest zdaniem przedsiębiorcy za mała. (*Pos. Z.*)

* (Polskie towarzystwo śpiewaków) ma wkrótce, jak powiada, zawiązać się w Poznaniu. (*Pos. Z.*)

* (Stosunki sanitarne w Poznaniu). *Poznań, 22 września.* Panująca tu od kilku tygodni pogoda jasna, umiarkowanie ciepła i zdrowa, przyczyniła się do znacznego zmniejszenia obawy z powodu zbliżającej się cholery. Ustała nawet choleryna, która panowała tu przez długi czas. Jest przeto nadzieja, że nie zostaniemy dotknięci w tym roku klęską cholery. (*Patr. Z.*)

Ameryka.

* (Uchwały konwentów). *Nowy-Jork, 16 września.* Konwent republikański stanu Massachusetts zebrał się wczoraj. P. Sumner miał mowę, w której powiedział, że powstanie i niewolnictwo nie są jeszcze ukończone; że zostaną dopiero wówczas ukończone, gdy murzyni postawieni będą na równi z białymi; nareszcie że skonfederowani powinni być wyłączeni z rządu i że nie należy im nawet pozwolić głosować przy wyborach członków kongresu. Rezolucje, które uchwalono, są przychylnie dla p. Johnsona; obejmują one oświadczenie, że zarząd cywilny nie powinien być powierzony Południowi i że niewolnictwo jest wzbronione przez konstytucję. — Konwent Karoliny południowej odrzucił rezolucje dążące do wyrażenia niezadowolenia z polityki p. Johnsona. P. Perry bronił polityki prezydenta. (*La Patr.*)

* (P. Jef. Davis) przeniesiony został z kazamatów w forcie Monroe do zdrowszego mieszkania w tymże forcie, a to z powodu, że stan jego zdrowia budzi obawy. (*Nodd. A. Z.*)

* (P. Stevens). W mowie p. Stevensa, o której już wspominaliśmy, zasługuje także na uwagę ten ustęp, w którym powiedziano, że rząd nie powinien ustawać w konfiskowaniu majątków w Stanach południowych. Południe powinno być traktowane jak kraj zdobyty, aż do chwili w której kongres uzna, że Stany południowe są znowu godne wejść do składu unji. (*Nodd. A. Z.*)

Anglja.

* (Wojna w Butanie). Podług ostatnich wiadomości z Bombay, nie ma co myśleć o zawarciu pokoju z butańczykami; przeto działania wojenne będą dalej prowadzone z większą niż dotąd energją. (*Nordd. A. Z.*)

Austrja.

* (Manifest cesarski). *Wiedeń, 24 września.* Tam nawet, gdzie ustawa lutowa miała dotąd największą stronniczość, jak np. w Pradze, Gracu i Brnie, manifest cesarski nie jest bynajmniej uważany jako strasznydy reakcyjne, za jakie wydaje go prasa centralistyczna. Federaliści okazują naturalnie jak największą radość. W Pradze dane było przedstawienie galowe w teatrze czeskim; tameczne pisma federalistowskie, tak samo jak gazety tejsze samej barwy w Brnie, Peszcie i Zagrzebiu, wynoszą pod niebiosa akt cesarza, w którym upatrują stanowczy powrót do słusznego stanowiska historyczno-prawnego i jedyny środek trwałego zaprowadzenia odpowiedniej konstytucji. (*Nordd. A. Z.*)

* (Kwestja wenecka). Ciekawem jest, co rząd postanowi względem Wenecji. Zwoła on bezwątpienia co najmniej kongregację ogólną, pomimo, iż trudno liczyć na pomyślny rezultat z zebrania się tego opornego zgromadzenia. (*Nordd. A. Z.*)

* (P. Schmerling). Podług wiadomości z Pesztu, potrzebującej potwierdzenia, p. Schmerling, prezes sądu najwyższego, zamierza opuścić to stanowisko i poświęcić się całkiem życiu prywatnemu. (*Nordd. A. Z.*)

* (Procesy prasowe) wytoczone gazetom *Ost. P. i N. Fr. Pres.*, mają być, jak donoszą z Pesztu, umorzone. Są to jedyne procesy prasowe wszczęte za teraźniejszego gabinetu. (*Nordd. A. Z.*)

* (Nowa taryfa celna). Ministerstwo finansów powierzyło osobnej komisji wypracowanie nowej taryfy celnej, w której opłata ma być daleko niższą od opłaty ustanowionej tymczasową taryfą celną. Do tej wiadomości dodaje jeszcze dziennik *Telegraph*, wychodzący w Gracu, że nowa ta taryfa celna oddawna już jest wykończona. Projekt wypracowany przez posiwanego na urzędzie celnym dyrektora, uchyla dotychczasowy sposób specjalnego taryfowania i opiera się na zasadzie opłaty cła od wartości towaru. Wartość pojedynczych gatunków towaru i opłata za nie procentualnej należności tak zostały rozgatkowane, że artykuły celne daleko niższą wykazują opłatę cła, niż w projekcie Hocka przedłożonego w swoim czasie radzie państwa, który nie znalazł szczególnej sympatji. Mianowicie wartość artykułu *żelaza* ocenioną jest tak nisko, że przywóz jego okazuje się prawie wolnym od cła. Ponieważ zaś patentem wrześniowym rząd zastrzegł sobie, w razie nieobecności rady państwa, chwycić się mianowicie tych niedozwolnych środków, jakich wymaga ekonomiczny interes państwa, można więc być pewnym, że nowa taryfa celna ogłoszona zostanie na tej drodze za obowiązującą. (*Ost. Z.*)

Belgja.

* (Drogi żelazne). *Bruksela, 24 września.* Dekret królewski, datowany 22-go b. m., donosi o zawiązaniu się towarzystwa międzynarodowego sieci dróg żelaznych francuzko-prusko-belgijskich. Dekret zatwierdza statuta towarzystwa, z zastrzeżeniem, że administratorowie, których należy jeszcze mianować, wyznaczeni zostaną przez administratorów funkcyjujących w ciągu pierwszych sześciu miesięcy po wprowadzeniu w wykonanie tychże statutów. (*La Patr.*)

Danja.

* (Kwestja konstytucji). Zdaje się, że w Kopenhadze władza królewska stacza z reprezentacją narodową zawziętą walkę, w której chodzi o byt jednej lub drugiej. Pastor Birkedahl, którego uwolniono przed kilku dniami od obowiązków z powodu gwałtownych pocisków wymierzonych przez niego przeciw koronie, został obrany obecnie, jak donosi depesza telegraficzna, drugim wice-prezesem folke-thingu. Nie ma nawet co myśleć o przyjsciu do skutku ustawy. Sam nawet rząd, w łonie którego żywił skandynawski odgrywa swą rolę, nie jest w stanie przystać na modyfikacje, o które dopomina się stronnictwo radykalne i które dają do pozbawienia władzy królewskiej jej ostatnich podstaw prawnych. (*Nordd. A. Z.*)

Francja.

* (Bar. Saillard). *Europe* twierdzi, że misja powierzona baronowi Saillard, a którą tak rozmaicie sobie tłumaczą, ma na celu otrzymanie od rządu tunetańskiego wynagrodzenia za zle postępowanie dworu Bardo z Algierczykami. *Europe* nie wątpi że sprawa ta rozwiązana zostanie z zadowoleniem. (*La Fr.*)

* (Bank meksykański). Układ dotyczący założenia banku meksykańskiego został podpisany w Biarritz przez delegowanych komisji finansowej meksykańskiej w Paryżu i przez p. Pinard, prezesa kantoru eskontowego. Nadmieniamy przytęm, że cesarz wynurzył życzenie, ażeby układ ten przedłożony został cesarzowi Maksymiljanowi do ratyfikowania onego. Co do konwersji pożyczki meksykańskiej sześcioprocentowej, operacja ta zostanie niebawem dokonana. (*La Patr.*)

Hiszpanja.

* (Zaprzeczenie). Niektórzy korespondenci donosili o pochyceniu statku hiszpańskiego przez powstańców Haiti. *Epoca* powiada, że wiadomość ta nie potwierdziła się, i że jest przynajmniej wątpliwą. (*La Fr.*)

Portugalja.

* (Chrzest księcia. — Podróż króla). *Diario* donosi z Lizbony, że chrzest młodego księcia portugalskiego odbędzie się w d. 27-m września. Po chrzcie król puści się w podróż na pokładzie statku *Mendello*, w towarzystwie korwet *Sa da Bandeira* i *Leyres*. Zapewniają, że król uda się naprzód do Włoch, potem do Hiszpanji. (*La Fr.*)

Prusy.

* (Okólnik angielski). Pomimo zaprzeczeń *Norda*, pewne są jednak wskazówki co do autentyczności okólnika angielskiego. (*Schles. Z.*)

* (P. Bismarck). *Berln, 25 września.* Podróż hrabiego Bismarcka do Biarritz stała się wątpliwą. Częścią z powodu zamierzonych przez króla podróży, częścią zaś z powodu nawału spraw państwa, wątpić należy, ażeby hr. Bismarck udał się tej jesieni na kurację do Biarritz. (*Patr. Z.*)

* (Gimnazja). *Nordd. A. Z.* donosi, że rozkazem gabinetowym z d. 16-go b. m. postawione zostały na równi z pruskimi, gimnazjami i szkołami realnymi, co do zaciągania się uczniów do wojska pruskiego: seminarjum katedralne w Szlezwigu, szkoły elementarne w Flensburgu, Hadersleben, Kelu, Plön, Glückstadt i Meldorf, gimnazjum realne w Rendsburgu i instytut Krystjana w Altonie. (*Wolffs T. B.*)

* (Konfiskata dziennika). Te numery konserwatywnej *Ostpr. Z.*, w których zamieszczony był artykuł pod tytułem: *Auch einmal oppositionnel*, wymierzony przeciw zarządcom niedawno przez policję konfiskatom, zostały z polecenia prokuratora królewskiego zasekwestrowane. (*Patr. Z.*)

* (P. May). *Perleberg, 26 września.* Redaktor May podał prośbę o wypuszczenie go na wolność za kaucją 1,000 talarów, ale jeszcze żadnej nie otrzymał na to odpowiedzi. Naczelny prokurator Adlung prowadzi sam osobiście śledztwo, bez współdziałania tu-tejszej prokuratury. Z p. May obchodzą się bardzo względnie; otrzymuje on światło, cygara i książki do czytania, z wyjątkiem gazet. Skarga przeciwko niemu stanowczo jest już uformowana, i to za artykuł zamieszczony w szlezwig-holsztyńskiej gazecie, w którym dopatrzono obrazy majestatu królewskiego. Termin do ustnego przesłuchania oznaczony został na dzień 6 października. (*Wien. Abp.*)

Szwajcarja.

* (Starozakonni). Wiadomo, że rada kantonu Bazylejskiego odmawia wykonania traktatu francuzko-szwajcarskiego co do prawa osiedlenia się żydów. Rada związkowa postanowiła pozostawić rządowi kantonalnemu czas do namysłu, i postąpić sobie potem w obec Francji na legalnej drodze, jeśli deputowani sejmku w Leesthal trwali w swym oporze. (*La Fr.*)

Włochy.

* (Projekta małżeństwa). *Vaterland* donosi z Florencji pod d. 16-m września: W zeszłym jeszcze roku myślano o wyszukaniu stosownej partji dla księcia Humberta, w braku zaś katolickich księżniczek w Europie, chciało go ożenić z księżniczką brazylijską. Projekt ten małżeństwa spełził na niczem. Książę tymczasem począł zapadać na zdrowiu i lekarze zaopiniowali, że żenić się obecnie nie może. Królewska rada familijna naradzała się w m. maju nad zabezpieczeniem następstwa tronu. Ale i najmłodszy syn króla, książę Odine, jest ułomny i słabowity. Cała więc nadzieja utrzymania dynastji polega na drugim synie królewskim, księciu Amadeuszu, silnym i zdrowym dotychczas młodzieńcu. Postanowiono więc wyszukać dla niego małżonki. Jenerał Cialdini, który przed kilku dniami bawił w Hiszpanji, zwrócił uwagę króla na najstarszą infantkę hiszpańską, donnę Marję, i w czasie układow o przyznanie królestwa włoskiego przez Hiszpanję, ośmielono się lekko o tem apomknąć. Ale ponieważ i ten krok nie miał powo

dzenia, zwrócono się w tej potrzebie o pomoc do cesarza Napoleona, który przyrzekł przy zjeździe z królową hiszpańską poprzeć ten projekt małżeństwa. Cesarz Napoleon dotrzymał słowa, a chociaż nie udało mu się stanowczo w tym względzie uzyskać odpowiedzi, jednakowoż zdaje się, że małżeństwo to ma pewne szanse. (*Osts. Z.*)

* (Król włoski) *Italie* donosi o wielkich przygotowaniach w pałacu królewskim w Medjolanie na przyjęcie króla, który powracając z obozu pod Somma, przepędzi kilka dni w wielkim mieście lombardzkim. Króla oczekiwano w obozie w d. 25-m b. m. Wielkie manewra, jak nas zapewniają, rozpoczynają się będą o siódmej godzinie rano. (*La Fr.*)

* (Okólnik p. Natoli). *Pays* powstaje mocno na program ministerstwa w przedmiocie duchowieństwa. Stosunki urzędowe tego pisma i jego wyraźne sympatie dla rządu włoskiego i dla jego czynności, przyczyniają się do nadania ważności tej filipice przeciw p. Natolemu. „Żałujemy, powiada *Pays*, że treść telegraficzna okólnika była dokładną, jesteśmy bowiem zmuszeni do pozostania nadal pod smutnym wrażeniem, jakie wywarło na nas przemówienie nie tak mało tchnące usposobieniem pojednawczym, i tak niestosowne. Kwesty nie byłoby lepiej i stosownie pozostawić tę kwestję pałacu korporacji religijnych i dóbr kościelnych nie tkniętą aż do ukończenia wyborów? Trudno także pojąć, co tu robi wychowanie publiczne i prywatne? Nareszcie, przyznanie się przez ministra do deficytu 260 milionów w przeddzień wyborów politycznych, nie może się bynajmniej przyczynić do przyciągnięcia mas na stronę „kandydatów rządowych”. Obaczmy, czy *Constitutionnel* wynurzy także niezadowolnienie. (*Nord.*)

Korespondencje Dziennika Warszawskiego.

Lwów, 25 września.

Dziennik poznański o obecnym stanie Litwy. — Czas o manifestcie. — *Gazeta Narodowa* o sejmie.

Dziennik poznański zamieszcza korespondencję z Litwy, którą nawet *Narodówka*, co niedawno wzywała swoich korespondentów zagranicznych, by jak najzwyczajniej podawali wiadomości o samych tylko faktach, z przydatkiem inauguracyjnego ćwiczenia stylistycznego przedrukował. Utwór to znakomity, godny *Dzienn. Pozn.* i *Gaz. Narod.* Korespondent, recte autor, napisał tak oryginalne treny na stan obecny Litwy, że i figaro wiedeński nie odmówiłby mu wraz z trenami jego miejsca w swoim zbiorze karykatur.

„Ciężko i boleśnie znosić to wszystko” kończy autor, ale w sprawiedliwość boską nie traci nadzieję. Mógłbym autorowi korespondencji dowiedzieć, że pokładana przezeń ufność w sprawiedliwość Bożą jest szyderstwem, podobnie jak owa spowiedź złodzieja nałogowego, który przed kradzieżą żądał rozgrzeszenia, lecz brednie jego nie zasługują na poważny rozbiór. Wątpię nawet, by korespondent litewski *Dzienn. Pozn.* potrafił pojąć tę niezaprzeczoną prawdę, że kto żąda sprawiedliwości dla siebie, powinien sam być sprawiedliwym dla drugich. *Dziennikowi Poznańskiemu* należy powinszować takiego egzemplarza korespondenta, który o sto lat później się urodził, niż był powinien.

A teraz kilka słów o naszych sprawach. Manifest cesarski, zwołanie sejmów, zawieszenie rady państwa i t. d. są i długo jeszcze będą na porządku dziennym.

Czas uważa manifest za akt wielce obiecujący dla krajów koronnych pod względem decentralizacyjnym, albowiem podnosi czynności sejmów krajowych. Charakteru dualistycznego manifestu nie obawia się, gdyż dualizm, zdaniem jego o tyle wypadłby na niekorzyść Galicji, o ileby zmierzał do centralizacji w radzie szcuplejszej, a tej obawie nie daje przystępu. Należało mu dodać, że węgry, gdyby jaka nowa rada szcuplejsza, miała znów wejść w życie, dołożyliby wszelkich starań, by została jak najszcuplejszą.

Gazeta Narodowa stawia i rozwiązuje kwestję: czy jest rzeczą możliwą, by sejm galicyjski mógł rozwiązać zadanie poruczone mu manifestem cesarskim. Owóż sejm nie poddał temu, zdaniem *Narodówki* dla tego, że powiększej części wchodzi w skład jego żywioły, które o tem zadaniu najmniejszego nie mają wyobrażenia; radzi przeto, by dawniejszy sejm (NB. reskryptem cesarskim już zwołany) rozwiązać i albo aktrojować nowy statut wyborczy, albo pozostawiwszy statut dotychczasowy, powołać małe miasteczka (gdzie blisko 80% ludności wynoszą starozakonni) do wysyłania osobnych reprezentantów. *Gaz. Nar.* ma nadzieję, że starozakonni wywiążą się lepiej z zadania manifestem sejmowi poruczonego, niż nasi włościanie...

Wyjątki z pamiętników powstańca.

Lwów w r. 1864.

Minał rok, jak odurzeni, oszalali zapalem wybiegli w bory, porzuciwszy domy i żony, matki i siostry. Poszli, by później na tułaczce bezpotrzebnej, tracić zdrowie i dobre imię, aby po prostu być pośmiewiskiem obcych i swoich. Kraków odmienił się ogromnie, gościnność zamknęła domy, gdzie pochowały się po kątach opasłe piękności, nawet pani M., owa najprzyjemniejsza protektorka uciekinierów, udając zawieszoną władczynię, zsunęła sznureczek woreczka, zesznuruowała drogę usteczka, i delikatną rączkę ułożyła... w figę! Trzeba szukać gdzieindziej oparcia, należy jechać w strony nowe, durzyć prostomyślących i objadać, jeżeli pozwolą, domorośle kurki lub pocziwą galicyjską szlachtę. Więć dalej do Galicji.

Nach Galizien! Nach Galizien!

Oho! tu inaczej, zwietrzyli lisy galicjanie; przeczyły wilków galicjanki; kiepsko panie bracie, nie traćmy jednak miny, coś się przecie robi — jakoś to będzie, jak mówi nasz autor Kraszewski.

Dziwna rzecz, że zaledwie 48 mil oddalenia od Krakowa, a grunt już poczyna się usuwać pod nogami. Ba! bo też galicjanie przeszli nas wszystkich, myśmy stworzyli komitety dopiero wtedy, gdy wypadło usystematyzować nadużycia, gdy pocziwy ludek domagał się rękami wydanego grosza; tu każdy był komitem, każdy wyzyskiwał *renie*, a przed nikim rachunku nie składał.

Wjeżdżamy tedy do stolicy, do m. Lwowa — cicho, bez hałasu, bez niepotrzebnych junakierji, skromnie, niby odrodzeni grzesznicy, lub przebiegli utracjusze. Miasto poważne, rozległe, piękne, ale nie nasze widocznie; przeważająca ludność niemiecka nadaje mu ów charakter zamknięty w sobie, niedowierzający, zimny, brr! aż mrówki po ciele przechodzą. W hotelu nie spotyka szwajcar z niskim ukłonek, po rzeczy wytoczył się jakiś opasły Niemiec, i przywitał niesmaczonym: *Morgen*. Numer wykwintny, dobrze słony i cuchnący egoizmem. Niezadługo pokazuje się oberkelner z księgą przyjeżdżną a na zapytanie, co to znaczy? odpowiada: *Was wünschen Ihre Gnade*. Żle, jak mi Bóg miły, żle, toż to kraj sztokfiśzów, biru i zbirów. Paniel wiele cierpimy, my wolni męczennicy, wolnego narodu.

— Czy nie ma polskiego hotelu?

— Was? Nein! To na Herrn-Gasse — u nas tylko Żorż i angielski hotel. Może Herr Graf zjadłby co, np. karmanadli, może rostbratel).

— El idź do sto djablów! Przynieś wódki, kiełbasy, chleba i koniec.

— Ja. Rozumi, *gleich traguje obywatel*, i znikł jak myśl.

Co to za zmiana! Co to za zmiana! Chyba nie Galicja? Ale nie, przecież wyraźnie na kufierku wypisane: „Lemberg.”

Po skonsumowaniu co Bóg dał, p. X. wybiegł na miasto.

Wybiegł, wyświeżony, strojny, szastający się elegancko — zaglądnął do sklepowych, żerujący na ładne buziaki, gdzie tam ani jednego nie spotkał powstańca *) i choć mu ułańska kurtka gładko przystawała, żadna kobieta nie obejrzała się za nim. Przeciwnie, bo na rogu Długiej ulicy, gdzie sztyld długi ogłasza biuro *Cesarzsko-Królewskiej Dyrekcji Policji*, jakiś pan koso patrzący, a z ubioru podobny na papugi, śmiał drożnie zapytać się: Czy tutejszy i szanowne imię jego i miejsce zamieszkania w książeczce zapisał.

Strapił się cokolwiek nasz podróżny, nie tracąc jednak uśmiechniętej miny pobiegł ku teatrowi na górę, gdzie zamieszkiwała ówczesna władczyni Lwowa, pani A. Tu na nowo odżył przecie, otrzymał bilet na kwatery, kilkadziesiąt reńskich jako major bataljonu 2-go w jakimś tam pułku i zaproszenie na wieczory codziennie. Wnet też usłużny adjutant zaprowadził go do komendanta miasta, przyjęcie było chłodne, ale zawsze cokolwiek polskie.

Otrzymałszy tedy kwatery, i jak wspomniałem kilkadziesiąt *reniów*, zapoznany bohater cokolwiek ochłonał, zwłaszcza że nowi gospodarstwo mieli córkę patrijotkę. Sam pan domu był dyjurnistą w magistracie i z na-

*) Szczególnie wymawiają Niemcy ten wyraz i on nawet w wielu razach probierzem cudzoziemca — my zawsze wymówimy go: „Rostbratel”, gdy temczasem Niemiec wyraża się: „Rosbraadel.”

2) Krucho wówczas było z powstańcami, niech tylko pokazała się kurtka ułańska albo mundurek, policja chwytala nieproszonych gości, przebiegano się więc zupełnie po europejsku — rzadko przybylec wywinął się od zaczepki patrolu. Przed rokiem, jeździli konno po mieście, strzelali z rewolwerów, teraz trzeba w kułak dmuchać.

tury rzeczy *szwarc-gelber* 3); pani domu, potulne kobiecisko, bała się męża i policji, równie więc ogłędnie sączyła zyczliwość dla polskiego wojownika, za to panna Klara rozplakała się z radości i o mało nie uściskała dość przystojnego młodzieńca, którego bił się za ojczyznę.

Aby tylko zacząć, pójdzie się dalej. X. wkrótce zapoznał się z niektórymi matadorami i jak na pierwszy raz ofiarowano mu posadę pomocnika naczelnika miasta. Brak był wielki wówczas osób godnych zaufania, gdyż miejscowi posiadli wszystkie urzędy i nie pozwalali mieszać się do spraw narodowych, tyle dlań zyskowych, mówiąc, że tylko miejscowy może znać miejscowe potrzeby. Pomocnik naczelnika miasta szczupły miał zakres, nawet cokolwiek żenujący. Naczelnik bez pardonu posyłał gdzie chciał, wyręczał się i we dnie i w nocy; charakterowi niepodległemu nie mogła podobać się ta subalterja, X. niedługo popasał, a wdawszy się nadto w romans z panną L., podobno jak wielu innych *zademuńcowany*, poszedł odsiadywać kozę.

Zostawmy go więc na boku tymczasem, gdyż otoidzie przez ulicę pan K., komisarz jeneralny, wielce ciekawa figura rządowa. Szanowny pełnomocnik, jest sobie szlagonik polski, dobrze odżywiony, i wielce popularny. Nie naraża się on nikomu, robi co chce X-żę Pan, otoczył się podobnemi sobie indywiduami i siedzi dzięki Bogu ósmy miesiąc we Lwowie, spokojnie, bez obawy. Sekretarz jego, francuz z wąsów i brody, niedaleko odbiegł od swego naczelnika, w tem chyba różniący się, że doznaje zbyt często drżenia łydek, skoro tylko zobaczy komisarza policji. Naczelnik miasta, artysta wyrobów białoskórniczych, właściwie futernik, *galanto uomo*, najpotężniejsza głowa w mieście, skoncentrował w sobie wszystko, spryt, przebieg, wymowę, obok liczebności kupieckiej — poważany między ziomkami, mało straszny dla dyrekcji policji, z dostawy kożuszków dla oddziałów znacznie sobie handel poprawił, choć powstańcy, po pierwszym deszczu, z kożuszków mieli... kurtki. No! przecież po 8 reńskich kożuszek, wcale nie drogo; a co on winien że deszcz padał, jakby np. winić u nas należało tandetnika, że sprzedaje paltoty z niestępowanego sukna!

Pan St., dyrektor efektów, dostawca broni etc., później niewdzięcznie degradowany — figura przyjemna i zręczna — powiadają, że 60 tysięcy na broni zarobił, wystawił kamienicę i kupił willę pod Lwowem, jak się jedzie do Bóbrki. Prawda, że kamienicę ma jedną i drugą, że ma folwarczek, ale trudno przypuścić, żeby mając w rękach tyle tysięcy reniów prawie przez rok, tylko 60 tysięcy schował. Dyrektor policji, wielce niesmaczna osoba, podejrzliwy, świdrujący na wylot, o pojęciach dziwacznych, o przekonaniu nieludzkim że wszyscy kradną, wdał się w romans z córką dygnitarza, i padł ofiarą denuncjacji na korzyść sprawy narodowej. Biedaczek, ledwo począł gruchać, już mu opalono skrzydełka. Z kolei idzie komitet niewiast polskich. Miłe grzechotki, słodkie zwolenniczki ładnych wąsów i bródek, nieocenione filary utracjuszków i marnotrawców. Jedna z nich, przez dwa miesiące karmiła z grosza publicznego, służącego swego amanta i samego amanta, ubolewając nad losem dwóch nierozłącznych istot, szeregowca i majora inwalidę, nieszczęśliwego kalekę... na kieszeń. Druga gorliwie starała się o kwatery dla powstańców, i w swoim nawet domu po 6-u przetrzymywała. Biedny mąż nie mogąc opędzić się coraz rosnącym kuzynom, począł ich zdawać policji. Wyborna była scena, kiedy raz (już po oczyszczeniu przez męża mieszkania), zakwaterowano do tej pani P. powstańca nazwiskiem Armatus Julian. Wniesiono go prawie na rękach, udając, że jest mocno ranny, mąż na czyn nieludzki w tym razie zdobyć się nie mógł, ówsem nieraz sam choremu cygara do łóżka przynosił. Leży ów łazarz tak coś dwa tygodnie, 3, 4 i 6 nareszcie, rany się niepolepszają, pani nieodstępnie przy łożu. Już to na pochwałę szanownej dozorujskiej, gust miała wyborny, bo A. tegi chłopak, zdrow i mocno, nawet za mocno zbudowany. Następuje w końcu polepszenie, chory zasiada krzesło, łakotki noszą i noszą, karmia pieczeniami, dobre dają cygara, któżby nie wyzdrowiał?

— Skoro zdrow, mówi raz mąż, mógłby już pójść się bić.

— Ach Boże, jakiś ty egoista, bez serca, człowiek zaledwie odpoczął, zaraz go wypędzają.

— Nie wypędzam przecie, sama jednak wiesz jak generał Jeziorański na gwałt prosi o ludzi.

— Wielkie rzeczy, mało ich we Lwowie? Niema domu żeby po 2 lub 3 nie siedziało.

— Powiadam ci, moja kochana, że trzeba być nie

3) *Szwarc-gelber* — od kolorów urzędowych: czarnego i żółtego. U nas przeciwnie wszystko bezkolorowe, bo nawet *zacczerwienić się* nie potrafimy.

polakiem, patrzeć na tych próżniaków, darmozjadów, a nie pędzić do lasu; to mówiąc wyszedł z domu, z postanowieniem wyrobienia Armatysowi furmanki do obozu. Pani żona, nie w ciemną widząc bita, wyrobiła *contr-rokasz*, tak że mąż od zamiaru odstąpić musiał, innym jednak środkiem gościa z domu pozbyć się postanowił.

Pani P. uspokojona pozwoleniem pobytu dla swego gagatka, ani domyślała się zdrady; owszem zdwoiła swoje dłoń względem i nawet Pan Armatys jakoś aż zbladł na twarzy z tych pieszczot niewieścich.

Nareszcie jednego dnia, kiedy małżonkowie zasiedli do stołu i pani domu niemając gościem pod stołem prowadziła rozmowę, wszedł komisarz policji i kilku *policejów*. Armatys zbladł, pani P. zacięła zęby, tylko mąż jakoś dziwnie się uśmiechnął.

— Przepraszam państwa, mówi komisarz, doniesiono policji, że przebywa tu powstaniec bez meldunku. Czy nie pan? Jak się pan nazywa? rzekł obracając się do A.

— To kuzyn mego męża, syn siostry rodzonej, p. Józef K. odrzekła żona.

Komisarz odwrócił się domyślnie do męża.

— Nie życzę panu mieć takich kuzynów; bierz pan tego łajdaka, krzyknął pan P.

Pani domu zsiniała i rzucając się jak tygrysyca ukąsiła męża w twarz aż mu krew buchnęła; policja mimo to przyaresztowała kuzynka.

Pani Z., prześka komitetu, nie kąsała wprawdzie męża, nie depopulowała się z powstańcami, ale w każdym razie, miała takich którym za cierpliwość i patrzyenie przez szpary, okazywała względy nawet przy mężu. Ha! bo też i pan Z. zasługiwał na to, najniższy podnózek; stróżował przy drzwiach, pod pozorem niaby, żeby niespodzianie policja nie wpadła, kiedy połowiczą czułym zajęta była interesem z panem komisarzem lub którym z dyrektorów. Za każdym takim wypadkiem, mąż otrzymywał prezent, to stiwletki lakierowane, to spinę, sztukę płótna etc. etc. Widzieć ją można było uganiającą po mieście *fjakrem-karetą*, tak że w miesiącu lutym rachunki za przejazd wynosiły *ośmset reńskich*. Ona nadto zajmowała się szyciem bielizny dla oddziałów, dostarczaniem bandaży dla rannych i żywności dla więźniów—szwaczki, bandażnicy, szewcy i rzeźnicy, bająnskie sumy mieli na *dochodach przypadłych*.

W więzieniach niektórzy mniej znani, łyżki stawy nie mieli, bo wszystkich musiała znać pani prezosa—najbardziej była kosynierka, biedaki chodzili bez koszul; gdy tymczasem w miesiącu styczniu 1864 na etacie wydatków dla więźni figurowała suma 20 tysięcy cygar Kuba, co znaczy *dwa tysiące reńskich*.

W takim było stanie miasto, gdy oto 8-go marca 1864 r. cesarz Franciszek-Józef postanowił ogłosić stan oblężenia w Galicji i w Krakowie. Kto czytał ówczesne gazety, mógłby Bóg wie co pomyśleć o rządzie Austrii i nawet nazwać ich: „Polakenfresser”, ci, co byli tam, inaczej tę rzecz przedstawiają.

Galicja od początku rządzona przez rząd tajemny, wyrobiła sobie pozycję niezależną bezkarnego kradzień. Funduszy żadnych prawie nie ofiarowała, gdyż cokolwiek sprawiono lub wysłano, depansował na to sam kraj polski. Najlepszym dowodem, że tacy jak p. St., p. A., p. R., p. B. porobili piękne majątki. Składkami zatem nikt nikogo nie okładał, bo to byli swoi, owszem, stojąc niaby po za obrębem ruchu, jako kraj nie chcący utracić konstytucji, dobrze kazali sobie płacić, a interesa robili wyborne.

Krucho tam podobno było, kiedy dla zakwitowania rachunków, zadenuncjowało trzech dostawców Leszka Wiśniewskiego. Nikt nie wiedział w obozie, który był Leszkiem, gdyż ten miał pasport na imię Jankowskiego, nawet już był posłany do twierdzy, gdy naraz przychodzi fotografia ze Lwowa i rysopis. Leszek dał głowę, a panowie *entrepreneury* skwitowali się z braków. Nie pamiętam pseudonimu tego dowódcy.

Otóż, kiedy już zaczęli krzyżeć na nadużycia, a rząd narodowy nowych delegatów podesłał, obywatele miasta nie chcąc ulegać obcym kontrolom, postanowili raz się uwolnić od przybłędów, poszli tedy w pięciu do ówczesnego namiestnika i wyrobili to, że przecie na dniu 8-m marca stan oblężenia ogłoszony został. Wiadomo, że dzisiejszy minister godnie przyjął szanownych panów i lubo nie polak, rozumiał lepiej stan kraju i honor kasty. Słuszne są jego wyrazy, że „rząd ma dość siły, aby zapobiedz rewolucji;” istotnie w głowach tylko takich jak ci panowie istnieją rewolucje; ale żołądka. Spodziewano się *rewolucji sumienia* i dla tego unikając nieszczęścia, w prośby do rządu o oblężenie.

Wart podobno swój swego, deputacja wyprosiła stan oblężenia, oblężęcy okradli deputację i nie obejrżeli się nawet, jak ich wszystkie plany skrzyżowane zostały. Partja mająca wzgląd na zyskowniejsze interesa,

dla braku tychże interesów, spadła do zera. Myślano, że stan taki wzmoże działania rządu n. ⁴⁾, przypływ będzie większy pieniędzy, większe kompromitacje, że trzeba będzie protekcji, którą dobrze oplacą, że trzeba będzie sekowca na równo ze złotem ważyć, że jednym słowem będzie pole kraś i rozbijając kasę narodową; na nieszczęście pp. Gałęzowski i Ordega wstrzymali wypłaty, pieniądze skradzione z kasy głównej nigdzie nie dały się wymienić, rząd zacofał się w czynności i dygnitarzy też swoich zwolna za granicę zwolował. Lwów się oczyścił, na koszu osiedli wszyscy, co liczyli na pieniądze. Smutny to był stan, kiedy z każdą godziną dowiadywano się o nowym wyjeździe i o nowym długi narodowym. Propagatorowie oblężenia pierwsi drapnęli. „*Sic transit gloria mundi*.”

Skończyło się widowisko, za to też publiczność posadzono do kozy. Galicjanie nie mogli znieść zawodu zdradzieckiego, kusili się też do denuncjacji i wkrótce napętniły się więzienia. Szczęśliwi, że choć na tych ostatnich cokolwiek odbili ⁵⁾.

Dając ten obraz spodlenia się galicjanów, nie mogę przemilczeć kilku faktów, które zrównoważą prawie wzajemnie obie strony. Wszakże to wszystko Polacy, choć pod innym berłem.

Przyjechał do Lwowa, ze wsi niezamożny dzierżawca, któren zwinął gospodarstwo i starał się o posadę urzędnika;—miał żonę, kilkoro dzieci, z gruntu wyżyć nie mógł, a posagu małżonki wynoszącego 3,600 reńskich nadwierać nie chciał. Jakoś poszło szczęśliwie, bo umieścił się na pozycji *Diurnisty* ⁶⁾ z płacą miesięczną po 30 reńskich w srebrze. Lecz, że to był człowiek gorący i patriota, skoro nastąpiło powstanie, gwałtem rwał się do szeregu; znaleźli się jednak ludzie, że mu odradzili, natomiast czekali wydrwigrosze i pochwycili słowa jego: „nie mogę służyć z bronią, to dam przynajmniej składkę”.

Na drugi dzień po wyrzeczeniu tych słów w towarzystwie, na wieczorze pani A. zjawił się pewien cukiernik z Pańskiej ulicy z drugim, po wojskowemu, raczej po powstańczemu ubranym i po krótkiej rozmowie wydobyl z pana R. 50 reńskich na jakieś dodatki do szykującej się wyprawy. Trzeba trafu, że R. wszedł nad wieczorem do jednej restauracji, coś w tydzień i zastał owego mniemanego dowódcę zajadającego kapłona.—Zmieszkał się ogromnie i nie mogąc wytrzymać wzroku R. wytłumaczył mu, choć go ten nie pytał, że wyprawa wstrzymana, a on będzie miał zaszczył w krótkim czasie, zaciągnięty dług zwrócić. Nie widział go więcej!

Zapewne domyślacie się jak R. znacznie ochłodził.

Zdaje się przecie, że za małą otrzymał naukę, bo coś w miesiąc, jakoś w marcu, na dwa dni przed oblężeniem, kiedy znakomitości powstania wybierały się na elewację, wchodzi do mieszkania wspomnianego diurnisty, pan Bogusławski, polak, mianujący się pułkownikiem i w te słowa, po dość grackim dygu, odzywa się do gospodarza:

— Zdziwi zapewne szanownego obywatela, przybycie nieznamemu mu osoby, sądzę jednak, że nazwisko moje nie obce w Galicji, a Rosja zna je dobrze. Jestem Bogusławski, dowódca wielu oddziałów.

— Przyznam się panu, daruje pan nieświadomości mojej, ale nie nie słyszałem o dowódcy tego nazwiska.

— Wierzę. Bo też nie szastam się jak inni, przeżyłem dzięki Bogu dwie rewolucje, w r. 1831 byłem kapitanem, umiem też zachować się w granicach przyzwoitych. Ze jednak mógłbyś pan mieć jakąś wątpliwość, oto są moje nominacje i patenta.

Pułkownik rozłożył papiery, R. nie ruszył przez skromność.

⁴⁾ Że takie żywili przekonanie owe potomki wielkich przodków, dowodem proklamacja naczelnika miasta (*Futernika*) pana A., gdzie surowo gani *tchórzostwo* i do dzielnego oporu namawia. Choć sam tego dnia konfederatkę na kołku zawiesił i przebrał się w surducik. Projekt się nie udał, bo się każdy z proklamacji naśmiał i urwawszy gdzie można grosze drapnął w cieplejszą strefę. Powiemy w innym miejscu, co zrobiło oblężenie w Austrii.

⁵⁾ Bardzo pięknych często trzymano się zasad. U nas w Warszawie i w całym królestwie miał kto do kogo urażę, lub też obdarłszy go, spodziewał się odpowiedzialności—podawał rządowi jako szpiega i albo wyrok sam wykonał, albo też zyskał pozwolenie *zasztyletowania* przez innych. Za granicą w takich miastach jak Lwów i Kraków, jedni drugich *denuncjowali*. Ślicznie! co oszczędzać gałgana—to biały!

⁶⁾ Diurnista w Austrii, znaczy osobę nie zajmującą urzędowego miejsca, ale tylko płatną z listy skarbu—coś pośredniego między najemnym pisarzem, a naszym kancelistą.

— Cóż zatem życzysz pan sobie?

— Mam mały interes. Lecz czy nas kto nie słuca?...

— O! mów pułkownik bez obawy, nie ma nikogo, żona w drugim pokoju.

Bogusławski pokręciwszy węża i podsunawszy się z krzesłem, rzekł:

— Jak panu wiadomo, naród polski postanowił zruć jarzmo tyrańskie i z bronią w ręku powstał. Trwało powstanie dopóty dopóki nie upadło? A dla czego? Bo rząd zili gołowąs, młodziki; my starsi zachowaliśmy się na czas późniejszy! Dziś możemy śmiało powiedzieć, że lada dzień zniknie cała hałastra wojująca i ostatni ratunek przepadł. Dziś jeszcze można coś zrobić, jutro będzie za późno. Mam plan.... tu zamilkł.

— Wolnoż spytać, jaki?

— Tak jest, mam plan, ale brak mi funduszków.... znowu milczenie, którego nie przerwał pan R.

— Mam plan, powiadam, a od pana zależeć będzie jego wykonanie.

— To niepodobna, zdziwiony, odrzekł diurnista, nie byłem nigdy wojskowym!

— Prawda, ale za to jesteś pan pieniężnym.

— Panie mylisz się, kilkaset reńskich nie zbawi Polski.

— I to prawda, ale z ofiar drobnych, wielkie wyrastają sumy. Grosz wdo wi więcej robi jak miliony.

— Niepowiem, nie; tyle jednak razy byłem oszukany haniebnie, że dziś....

— Co dziś? Jak pan śmiesz podobne mówić mi impertynencje? Złożyłem panu papiery, wreszcie imię moje bez skazy, nieobchodzą mi pańskie głupie pieniądze—zatrzymaj je. Nie ja pana, ale Bóg sądzić będzie.

Oburzony planista zgarnął papiery i zabierał się do wyjścia—prerażony R. ścisnął go za rękę i na chwilę ułagodził.

— Przepraszam, stokroć przepraszam; jest to majątek mojej żony, ostatni ratunek w chorobie, dzieci nie mogę puszczać z torbami. Niechbym przynajmniej ten plan poznał...

Bogusławski chwycił go za ramię, obrócił do wazonika w którym rzerzucha rosła i rzekł:

— Patrzaj pan, widzisz pan tę trawkę!

— To rzerzucha!

— Nie o nią mi idzie—rzerzucha czy ziele, ziele czy trawa wszystko jedno. Powiadam tylko panu, że gdyby ta trawa, ta trawa wiedziała mój plan, trawę tę bym wyrwał.

I w zapale wściekłym oczyścił cały wazonik z rzerzuchy.

— Tak szanowny obywatelu. Umiemy dotrzymać sekretu i mścić się umiemy za zdradę. Nie chcesz, zatrzymaj pieniądze. Pamiętaj przecie, Bóg na nas patrzy, kiedyś historia napisze: Był człowiek, który mógł zbawić ojczyznę, lecz nie było człowieka, któryby na to *centa* ⁷⁾ poświęcił.

Opuścił głowę boleśnie, R. miękł widocznie, miękł, miękł, aż zmiękł zupełnie.

— Dobrze, dam. Dam ostatni grosz, jestem polakiem. Panie, oddaję majątek żony, byle kraj był szczęśliwy. Jutro przyjdź po pieniądze.

— Dziękuję ci w imieniu ojczyzny.

Nazajutrz Bogusławski stawił się punktualnie, sumę 3,600 reńskich schował do pugilaresu i za kilka dni miał przysłać pokwitowanie rządu narodowego.

W miejsce pokwitowania, przyniesiono R. list z poczty datowany z Paryża, w którym dawny wyswobodził Polski donosi mu o przybyciu swoim w dobrem zdrowiu. O pieniądzech ani wzmianki. Kiedy w dwa miesiące później aresztowany został, p. R. dowiedział się, że B. w Bendlikonie bardzo pięknie mieszka i że dobrze je i pije, gdy tymczasem poczciwy Diurnista utracił posadę i żonę zostawił bez chleba.

Nie mało było takich Bogusławskich, kiedyś napiszę wam o Gr..... jak oddział przez 9 miesięcy w okolicach Karpat, niaby mustrując, na kwaterach między szlachtą trzymał i jak niejaki p. Struś urządzał pospolite ruszenie na Mołdawji. Obiedwie wyprawy obijały się o Lwów, a nawet tak ludzie owego oddziału przyjechali do miasta, by się meldować za granicę—jak to dozwolonem zostało przez rząd w dniu ogłoszenia oblężenia, jako i sam p. Struś długi czas, przechowywał się w pewnym domu, w mieście. O! był to prawdziwy Struś, bo miał... *strawny żołądek!*

Falszowanie ruskich asygnacji.

(Zaczerpując artykuł niniejszy z *Rus. Inw.*, przypominamy czytelnikom, że o falszowaniu i ukazanju

⁷⁾ Cent, moneta drobna. Sto centów idzie na reński w srebrze. Cent oniemał tyle znaczy co 1 1/2 grosza naszego.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N. D. 5818). *Rejent Kancelarii Ziemiańskiej Gubernji Warszawskiej w Warszawie.*

Do uregulowania spadku po Rafale Przygodkim v. Przygodzkiem, wierzycielu sumy rs. 4,824, na nieruchomości Warszawskiej Nr. 990 ubezpieczonej, wyznacza się ostateczny termin na dzień 23 Marca (4 Kwietnia) 1866 roku w Kancelarii podpisanego Rejenta.

Jan Masłowski. (15472)

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE

(N. D. 5767). *Naczelnik Powiatu Łęczyckiego.*

Podaje do publicznej wiadomości, iż na entrepryzę reperacji czyli odbudowę mostu taryfowego na rzece Ner w m. Dąbiu, podług kosztorysu przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych zatwierdzonego, kwotę rs. 4,279 kop. 3/2 obejmującego, odbywać się będzie w d. 14 (26) Października r. b. o godzinie 11 z rana w biurze Naczelnika Powiatu in minus licytacja od sumy anszlagowej, przez opieczętowane deklaracje.

Każdy zatem mający chęć przystąpienia do licytacji, winien w terminie i miejscu zgłosić się z opieczętowaną deklaracją podług domieszczonego poniżej wzoru napisaną, lub takową pocztą nadesłać.

Do deklaracji dołączony być ma kwit Banku Polskiego, kasy skarbowej lub miejskiej na złożone vadium w kwocie rsr. 423 i na koszt obwieszczeń rsr. 10, oraz świadectwo właściwej władzy Policijnej co do zamożności i kondyty, jak niemniej, że przystępujący do licytacji jest pełnoletnim.

Wszelkie deklaracje napisane nie podług wzoru lub z poprawkami, nie wyraźnie i skrobane, jak niemniej niemające dołączonych powyżej wymienionych dowodów lub po terminie podane, za nieważne uznane będą.

Warunki przedlicytacyjne każdodziennie w godzinach służbowych w biurze Powiatu przejrane być mogą.

Wzór do Deklaracji.

W skutek ogłoszenia Naczelnika Powiatu Łęczyckiego z d. 7 (19) Września r. b. Nr. 19,098 podaje niniejszą deklaracją, iż obowiązuję się dopełnić reperację czyli odbudowę mostu taryfowego na rzece Ner w m. Dąbiu, w ścisłym zastosowaniu się do kosztorysu za sumę rubli srebrem (tu wypisać sumę cyframi i literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom warunkami licytacyjnymi objętym, a mnie dobrze znanym.

Kwit na złożone vadium w kwocie rsr. (wymienić) w kasie N. dołączam, które w razie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę. Dołączam również świadectwo kwalifikacyjne właściwej władzy policijnej.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. Pisałem w N. dnia N. m-ca N. r. 1865.

(Tu podpisać wyraźnie imię i nazwisko).

Łeczyca, 7 (19) Września 1865 roku.

Grabowski Z.

(N. D. 5820) *Pisarz Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie.*

Stosownie do art. 682 K. P. S. wiadomo czyni: iż na żądanie Augustyna Thuguta doktora medycyny w mieście Radzyminie Okręgu Stanisławowskim Gubernji Warszawskiej zamieszkałego, a zamieszkanie prawne do niniejszej egzekucji i całego postępowania subhastacyjnego u Teodora Łąckiego Adwokata przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego w Warszawie przy ulicy Śto-Jerskiej pod Nr. 1775 zamieszkałego obrane mającego w poszukiwaniu sumy rs. 3,618 kop. 5 z procentem 5⁰ od dnia 1 Czerwca 1861 r. i kosztów od Karola Gebhard obywatela i właściciela nieruchomości w Warszawie pod Nr. 1713 lit. A, zamieszkałego, protokołem Komornika przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego, Antoniego Onufrego Szadkowskiego w dniu 21 Czerwca (3 Lipca) 1863 r. sporządzonym w drodze sądowej przymuszono go wywłaszczenia zajętej i zaarrestowanej została:

NIERUCHOMOŚĆ

w Warszawie przy ulicy Gesiej pod Nr. 2300b na gruncie emfiteutycznym, z którego czynsz opłaca się rocznie na św. Marcin do jurydyki Borzekowszczyzna i Komorowszczyzna w ilości rs. 5 kop. 85 w cyrkle policyjnym administracyjnym 5 i 6 w gminie Magistratu miasta Stołecznego Warszawy pod Okręgiem Sądu Pokoju Okręgu i miasta Warszawy Wydziału II-go położona, prawem własności do egzekwowanego dłużnika Karola Gebhard należąca poszukiwana wierzytelności hipotecznie obciążona, w posiadaniu i użytkowaniu Abrahama Fenigsohn za kontraktem urzędowym przed Michałem Rapackim Rejentem w dniu 2

(14) Września 1862 r. zdziałanym na rok jeden i dni 16, czyli do ostatniego Września 1863 r. za sumę rs. 1,500 zostająca.

Na gruncie tej nieruchomości znajdują się następujące zabudowania:

1. Kamienica masiv murowana karpiówka kryta, sześć kominów murowanych mająca.
2. Zabudowanie z desek, deskami kryte, w którym jest stajenka i jedenaste komórek.
3. Kloaka z drzewa gontami kryta
4. Zabudowanie z drzewa gontami pod poddachem kryte.
5. Zabudowanie pod poldaszkiem deskami kryte, z desek wystawione.
6. Studnia cembrowana z pompą i wahałdlem.

W nieruchomości tej jest siedemnastu lokatorów, z imion i nazwisk, oraz cenę najmu uiszczających w akcie zajęcia wymienionych.

Obszerniejsze opisanie powyż zajętej i zaarrestowanej nieruchomości znajduje się w akcie zajęcia u sprzedawcy dyrygującego Teodora Łąckiego Adwokata przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego w Warszawie, pod Nr. 1775 zamieszkałego, zaś zbiór objaśnień i warunki sprzedaży w Kancelarii Trybunału tutejszego w Wydziale I. złożone, przejrane być mogą.

Zajęcie w kopjach doręczone:

1. J.W. Zygmuntowi hr. Wielopolskiemu Prezydentowi miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie pod Nr. 462 urzędującemu, na ręce Spoczyńskiego urzędnika tegoż Magistratu.

2. Józefowi Wosińskiemu Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu i miasta Warszawy Wydziału II. w Warszawie pod Nr. 549 urzędującemu na ręce Szczygielskiego Podpisarza tegoż Sądu, obudom dnia 25 Czerwca (7 Lipca) 1863 r.

Wniesiono do księgi wieczystej powyż zajętej nieruchomości w Warszawie dnia 1 (13) Lipca 1863 r., a w dniu dzisiejszym do księgi zaarrestowań w Kancelarii Trybunału tutejszego na ten cel utrzymywanej wpisane zostały.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży odbędzie się na audjencji publicznej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w Wydziale I. w miejscu zwykłych posiedzeń przy ulicy Długiej pod Nr. 549 o godzinie 10 z rana dnia 4 (16) Września 1863 r.

Sprzedawcą dyrygować będzie Teodor Łącki Adwokat przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego, którego zamieszkanie jest wyżej wskazane.

Warszawa 11 (23) Lipca 1863 r.

w z. Podpisarz Trybunału,

(podp.) J. Świerczewski, Marczewski.

Wywieszono na tablicy w Sali ustępowej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie dnia 11 (23) Lipca 1863 r.

w z. Podpisarz Trybunału,

(podp.) J. Świerczewski i Marczewski.

Po odbyciu w d. 4 (16) Września, 18 (30) Września i 2 (14) Października 1863 roku trzech publikacji zbioru objaśnień i warunków sprzedaży nieruchomości Nro 2300b w Warszawie przy ulicy Gesiej położonej, Trybunał tutejszy wyrokiem dnia 2 (14) Października 1863 roku zapadłym, wyznaczył termin do przygotowania przysądzenia powyższej nieruchomości na dzień 7 (9) Listopada 1863 r. godzinie 10-tą z rana, który się odbędzie w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego w Warszawie w Wydziale I. pod Nr. 549 przy ulicy Długiej. Licytacja zacznie się od sumy rsr. 4,000 jako szacunku przez popierającego sprzedaż podanego, zaś w terminie ostatecznym od 2/3 części szacunku przez biegłych wynaleś się mianego.

Warszawa d. 18 (30) Października 1863 r.

Pisarz Trybunału,

Radca Dworu, Zgórski.

W terminie powyższym nieruchomości Nr. 2300b w Warszawie przy ulicy Gesiej położona, przysądzoną została przygotowawczo Teodorowi Łąckiemu Adwokatowi za sumę rsr. 4,000 i Trybunał wyrokiem daty 7 (19) Listopada 863 r. zapadłym, wyznaczył termin do ostatecznej sprzedaży powyższej nieruchomości na dzień 12 (24) Lutego 1864 r. godzinie 10-tą rano, który się odbędzie w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego w Warszawie w Wydziale I. pod Nr. 549 przy ulicy Długiej. Licytacja zacznie się od 2/3 części szacunku przez biegłych wynaleś się mianego.

Warszawa, d. 12 (24) Listopada 1863 r.

Pisarz Trybunału,

Radca Dworu, Zgórski.

Gdy termin wyżej oznaczony z powodu zaśszych sporów nie przyszedł do skutku, zatem Trybunał Cywilny tutejszy wyrokiem daty 22 Maja (3 Czerwca) 1864 r. z iluzji zapadłym, wyznaczył termin do ostatecznej sprzedaży powyższej nieruchomości na dzień 1 (13) Lipca 1864 r. godzinie 10-tą rano, który się odbędzie w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w Wydziale I. pod Nr. 549 przy ulicy Długiej. Licytacja zacznie się od sumy rsr. 9,610

k. 69 1/4 jako 2/3 części szacunku przez biegłych wynalezonego.

Warszawa, d. 25 Maja (6 Czerwca) 1864 r.

Pisarz Trybunału,

Radca Dworu, Zgórski.

Skoro jednak powyższy termin z powodu zaśszych sporów spełził bezskutecznie i gdy takowe obecnie usuniętemi zostały, zatem Trybunał Cywilny tutejszy, wyrokiem ilacyjnym na żądanie Augustyna Thugutt w d. 23 Marca (4 Kwietnia) 1865 r. zapadłym, wyznaczył nowy termin do ostatecznego przysądzenia nieruchomości Nr. 2300b lit. b w Warszawie położonej na dzień 30 Kwietnia (12 Maja) 1865 r. godzinie 10-tą z rana, który się odbędzie w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału jak wyżej wskazano, a licytacja rozpocznie się od sumy rsr. 9,610 k. 69 1/4 jako 2/3 części szacunku przez biegłych wynalezonego.

Warszawa, d. 27 Marca (8 Kwietnia) 1865 r.

Pisarz Trybunału,

Radca Dworu, Zgórski.

W terminie ostatecznego przysądzenia nieruchomości Nr. 2300b w Warszawie położonej w d. 30 Kwietnia (12 Maja) 1865 r. w Tryb. Cywilnym Warszawskim odbył się, otrzymanym przysądzenie za sumę rsr. 14,444, Teodor Łącki Adwokat, który gdy warunkom licytacyjnym zadość nie uczynił, jak o tem świadectwo przez Pisarza Trybunału Cywilnego w Warszawie d. 2 (14) Czerwca 1865 r. wydane, przekonywa, przeto Jan Pahl w Warszawie pod Nr. 46 1/3 zamieszkały wierzyciel hipoteczny nieruchomości Nr. 2300b w Warszawie, w sumie ogólnej rsr. 5,181 k. 95 z procentem i kosztami sposobem czystego wpisu w wydziale hipotecznym objawionej, w myśl art. 37, 733 i 739 i następujący K. P. S. przez Juliana Czajkowskiego Patrona Trybunału Cywilnego w Warszawie pod Nr. 549a zamieszkałego, u którego zamieszkanie prawne sobie obrona, działając, donosi i ogłasza, że nieruchomość Nr. 2300b w Warszawie położona, sprzedana będzie w drodze relicytacji na risico Teodora Łąckiego Adwokata.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży odbędzie się na audjencji jawnej Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej w Warszawie w Wydziale I. w miejscu zwykłych posiedzeń przy ulicy Długiej pod Nr. 549 o godzinie 10-ej z rana dnia 13 (25) Września 1865 r.

Licytacja zacznie się od sumy rs. 9,610 k. 69 1/4 jako 2/3 części szacunku taką biegłych wynalezonego.

Warszawa, d. 10 (22) Sierpnia 1865 r.

Juljan Czajkowski, Patron.

Następnie po odbyciu w d. 13 (25) Września 1865 r. pierwszej publikacji warunków licytacyjnych nieruchomości Nr. 2300b w drodze relicytacji na niebezpieczeństwo Teodora Łąckiego Adwokata na sprzedaż wystawionej. Trybunał Cywilny Warszawski wyrokiem w tymże samym dniu wydanym, termin do drugiej publikacji zarazem przygotowawczego przysądzenia na dzień 27 Września (9 Października) 1865 r. godzinie 10 z rana w Wydziale I. Trybunał wyznaczył, który się odbędzie w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego Gubernji Warszawskiej jak wyżej wskazano, a licytacja w tym terminie rozpocznie się od sumy rsr. 9,610 k. 69 1/4 jako 2/3 części szacunku taką biegłych wynalezonego.

Warszawa, d. 16 (28) Września 1865 r.

Juljan Czajkowski, Patron.

(N. D. 5813)

Podpisany Patron przy Trybunale Cywilnym Płockim, w mieście Płocku zamieszkały, zawiadamia i obwieszcza, iż z mocy wyroku Trybunału dnia 18 (30) Września 1864 r. zapadłego, między Marjanną z Krajewskich Szymona Dudzińskiego, żoną, czyli Dudzińskimi, we wsi Białyszewie Okręgu Mławskim, Kazimierzem Krajewskim, ogrodnikiem w Podolszycach, Andrzejem Krajewskim w Kostrogaju, opieką nieletnich, Leonorą Krajewskiej córki i Feliksa Krajewskiego, syna po Marjannie z Rabuckich Krajewskiej pozostałymi dziećmi, to jest: Mateuszem Krajewskim głównym, Piotrem Pełką, przydanym opiekunem, we wsi Stróżewku, opieką Franciszki i Antoniny, po Walentym Rabuckim, pozostałymi dziećmi, to jest: Marjanną Rabucką, po Walentym Rabuckim pozostałą wdową, główną opiekunką w mieście Płocku i Piotrem Pełką, przydanym opiekunem, wszystkim w Okręgu Płockim zamieszkałymi, spadkobiercami Franciszka Rabuckiego, przez Juliana Mejer, Patrona Trybunału czyniącymi z jednej, a Marjanną z Pawlaków I-go ślubu Rabucką, 2-go Józefa Bojarskiego żoną, czyli objożym małżonkami Bojarskimi, we wsi Stróżewku Okręga Płockim zamieszkałymi, przez Przybyszewskię, Patrona Trybunału czyniącymi, z drugiej zapadłego, sprzedaną będzie w drodze działów, przed delegowanym Sędzią Trybunału Płockiego W. Józefem Ancypą, w Sali posiedzeń Trybunału Cywilnego Gubernji Płockiej w Płocku, w pałacu Biskupi w Wydziale II, osada

kolonjalna czynszowa teraz uwłaszczona, rozległości morgów 39, pretów 230, miary nowopolskiej mająca, we wsi Stróżewku pod Nr. 5 T. P. w Okręgu Płockim położona, składająca się z zabudowań: domu, stodoły i obory. Bliższe szczegóły, ciężary i powinności objęte zostały taką, przez mianowanych biegłych sporządzoną. Z osady tej opłaca się w ogóle podatek gruntowy i innych rsr. 28 kop. 59.

Licytacja rozpocznie się od sumy rsr. 1,538 kop. 90, jako taksy przez biegłych ustanowionej i wyrokiem Trybunału dnia 17 (29) Sierpnia r. b. potwierdzonej.

Pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków licytacyjnych, za podstawę do sprzedaży w drodze działów kolonji pod Nr. 5 w Stróżewku położonej, ułożonych, odbyła się w dniu 1 (13) Września r. b., termin zaś do drugiej takiejże publikacji i zarazem przygotowawczego przysądzenia na dzień 19 (31) Października r. b. godzinie 3-ią po południu, wyznaczony został, w którym licytacja od sumy rsr. 1,538 kop. 90 rozpocznie się.

Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne, jako też taksa, mogą być każdego czasu przejrane w Kancelarii Pisarza Trybunału Cywilnego Płockiego Wydziału II i u Juliana Mejer Patrona Trybunału, sprzedaż tę popierającego.

Płock dnia 1 (13) Września 1865 roku,

J. Mejer Patron.

(N. D. 5819) *Rejent Kancelarii Ziemiańskiej Gubernji Warszawskiej w Warszawie.*

Ogłaszam, że w d. 27 Września (9 Października) r. b. o godzinie 4 z południa sprzedane zostaną przez publiczną licytacją w domu pod Nr. 1335 odbyć się mająca, rozmaite nieruchomości, a mianowicie: garderoba, pościel, bielizna, i t. d. po ś. p. Marcellim Mazurkiewiczem pozostałe, a to w skutek decyzji Prezesa Trybunału Cywilnego zd. 2 (14) Września 1865 r.

Jan Masłowski. (15473)

(N. D. 5817) Podpisany Adwokat przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego w Warszawie przy ulicy Senatorskiej pod Nr. 471b zamieszkały, zawiadamia strony interesowane, że objawszy nowe swe obowiązki zaprzestał urzędować jako Patron przy Trybunale Cywilnym w Łomży. Akta zaś wszelkie dotyczące się powierzonych mu spraw złożył u Patronów przy tymże Trybunale Łęckiego i Sankowskiego, do których to Patronów Interesanci o dalsze działanie w sprawie, lub o odbiór akt zgłoszą się raczą.

Warszawa d. 15 (27) Września 1865 r.

J. Tomaszewski.

DONIESIENIE PRYWATNE.

(N. D. 5791)

Księgarnia i Skład Not

E. WENDE i S^{KA},

na Krak. Przedm. w domu W. Bayera
Nr. 412 a.

odebrała na Skład Główny dzieło,

pod tytułem:

„MOJŻESZ I ŻYDZI”

Cena Złp. 4.

(N. D. 5816.)

HIPOLIT ZIEMIŃSKI
Tancerz Teatrów Warszawskich.

Podaje do wiadomości powszechnej, iż rozpoczął udzielać Lekcje Tańców Salonowych, tak u siebie jako też po domach prywatnych i pensjach. Mieszka pod Nr. 61, w Rynku Starego Miasta, zastać można z rana od 8-ej do 10-ej, po południu zaś od 3-ej do 5-ej.

(N. D. 5821)

Dom Zleceń
ROLNIKÓW NADNIEMIEŃSKICH.

Na zasadzie § 14, Ustawy swej i z przyzwolenia władzy, podaje do publicznej wiadomości iż posiedzenie ogólne Akcjonariuszów, na którym przedstawione będą Sprawozdania z lat ubiegłych po 1 Stycznia b. r., odbędzie się w M. SUWAŁKACH w dniu 6 (18) Października b. r. a dnia następnego, to jest 7 (19) Października. Zebranie ad hoc na którym, w myśl §§ 25 i 26 Ustawy, kwestja przyszłości Domu Zleceń za zdecydowaną będzie, na które to zebrania Zarząd Domu Akcjonariuszów zaprasza.

Bracia Gawronscy, Skarzyński i Spółka,
(15475.)